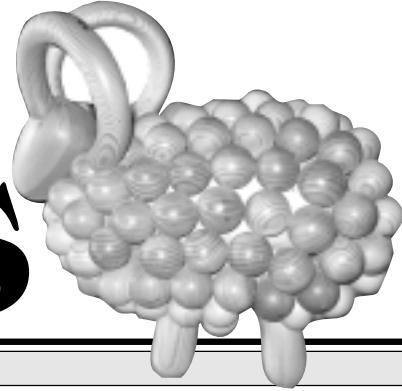

Vaduguns

Trešdiens ● 2011. gada 6. aprīlis ● Nr. 27 (8225)

CENA abonentiem 33 s
tirdzniecībā 38 s

Dekorācija telpai 8.

Laba ziņa**Lāpis bedres**

Šonedēļ valsts iestāžu vadītāju sapulcē AS "Latvijas autoceļu uzturētājs" pārstāvis Staņislavs Adamovičs pastāstīja, ka viņu rīcībā esošie līdzekļi nav pārterēti. Tas nozīmē, ka tos varēs izmantot asfalta bedrišu remontam. "Materiāli sagatavoti, tehnika darba kārtībā – gaidām, kad Tukumā atsaks ražot bitumena emulsiju," viņš paskaidroja.

Slikta ziņa**Divi leikozenes dzīvnieki**

Latvijā govslopiem joprojām atklāj bīstamo infekcijas slimību - leikozi. Divi leikozenes skarti dzīvnieki atklāti arī mūspusē - Viļakas un Baltinavas novados - katra pa vienam. Leikoze nav ārstējama, tādēļ lopu īpašniekiem nav citas izejas, kā slimos lopus obligāti likvidēt. Lai apkarotu slimības izplatību, visiem liellopiem no 24 mēnešu vecuma reizi pēdējos 36 mēnešos obligāti jāveic laboratoriskie izmeklējumi.

Interesanta ziņa**Atvērs Gulbja laboratoriju**

Balvu poliklīnikā pēc aptuveni mēneša varētu sākt strādāt Gulbja laboratorija. Balvu poliklīnikas vadītāja domā, ka tas varētu būt veiksmīgs risinājums, kas nodrošinātu kvalitatīvu analīžu saņemšanu ar zemākām izmaksām, nekā pašreiz strādā esošā laboratorija. Gulbja laboratorija savu pieredzi pierādījusi jau vairākus gadus.

Nepalaid garām**Vai gaidāma kārtējā reforma?**

Valsts Meža dienestā visdrīzāk gaidāma jauna reforma, jo izskan neoficiāla informācija pat par mežniecību slēgšanu. Ziemeļaustrumu virsmežniecības virsmežzinis Andis Krēslīns, jautājis, vai atbilst patiesībai teicējiens: "Nav dūmu bez uguns", paskaidroja, ka saņemts Zemkopības ministrijas rīkojums par Meža dienesta optimizāciju: "Pagaidām pāragri teikt, kas un kā būs, kaut gan izmaiņas stāsies spēkā 2012.gada 1.janvāri. Šajās dienās Rīgā notiks sapulce par šo jautājumu, tad arī varēs konkrētāk runāt par pieņemtām lēmumiem, to realizācijas gaitu."

Jaunas un skaistas mājas
Par prieku putnu bērniem**Kas jauns aitkopības nozarē**
Zemnieki skatās un mācās

Kad remontēs Bērzpils ielu?

Foto: E. Gabranovs

Pagaidām valda neziņa. 2010.gada 13.novembra "Balvu Novada Ziņu" speciālizlaidumā lasāma laba ziņa, ka Balvos uzsāk tranzītielu rekonstrukcijas projektu, ko īstenos līdz 2011.gada decembrim. Bērzpils ielas posmā (no Tautas ielas līdz Balvu administratīvajai robežai) paredzēja izbūvēt ielas segumu, iebrauktuves, lietus kanalizāciju, veikt drenāžas sistēmas rekonstrukciju un izbūvi, un citus darbus. Pastāvīgo iepirkumu komisijas priekšsēdētājs Aivars Kindzuls, jautājis, kad sāksies rekonstrukcijas darbi, paskaidroja, ka konkursā uzvarēja smiltenieši: "Divas firmas šo lēmumu pārsūdzēja, tāpēc līdz 28.aprīlim mums būs jāpārskata komisijas lēmums. Iepirkumu procedūra mūsu valstī ir tāda, kāda tā ir. Pagaidām grūti prognozēt, kad sāksies iecerētie darbi."

Apmaksāts

Ceram realizēt nodomu izbūvēt koģenerācijas staciju Balvos

Cik zināms, jau vairākus gadus Balvos notiek diskusijas par koģenerācijas stacijas būvniecību. Vairākas firmas sākotnēji ir izteikušas interesi par to. Tomēr ekonomiskā krīze ir pārvilkusi svītru daudzu uzņēmumu iecerēm būvēt vai darboties Latvijā. Koģenerācijas stacijas izbūvēšana vispirms jau saistīs ar investora piesaisti un iespējām ieguldīt līdzekļus šajā projektā. Šie līdzekļi nav mazi. Otrkārt, ja ir izdevība, protams, piesaistīt Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļus, tomēr tas nav noteicošais. Pēdējā laikā krīzes dēļ Latvijā tikai nedaudzū investori iegulda savu naudu, pie tam ļoti rūpīgi izvērtējot visus apstākļus. Pat Rīgā ir investoru deficitis, nerunājot par citām vietām Latvijā, ari Balvos.

Mans darbs saistīs ar investoru atrašanu, viņu ieinteresēšanu kādā no projektiem, pārliecināšanu, ka galarezultātā investors nepazaudēs savu naudu, bet iegūs. Savukārt, tajā vietā, kur projekts tiks realizēts, ieguvējiem jābūt sabiedribai, kura iegūs labāku un kvalitatīvāku pakalpojumu. Esmu savā līdzšinējā darbībā daudz piesaistījis investorus un realizējis daudzus projektus Latvijā. Bet par cik esmu dzimis un uzaudzis Rēzeknē, cik vien varu palīdzītu realizēt projektus arī Latgalē. Lielākā daļa projektu ir veiksmīgi īstenoti un tāpēc esmu saņēmis daudz pārīcības vārdu par paveikto. Arī Balvos projekts - uzibūvētā ēka, kur šobrīd darbojas Superneto un autoosta, uzskatu, ka ir izdevies, jo galarezultātā pilsētu ir papildinājusi moderna un vajadzīga celtne. Man adresēti pārmetumi par būvniecības procesu ir nevietā, jo pašu būvniecību realizēja investors un man grūti spriest par nesaskanām būvniecības procesā. Arī pārīcības par atpūtas vietas neizbūvēšanu ezera krastā es neizprotu. Investors no Čehijas bija gatavs ieguldīt līdzekļus šajā projektā Balvos, tomēr cik daudzas ieceres valstī kopumā netika īstenotas krīzes dēļ. Bet nodoms projektu realizēt nav atmests.

Nodomiem un diskusijām izbūvēt koģenerācijas staciju Balvos esmu sekojis kopš pašiem pirmsākumiem. Ilgstoši un rūpīgi pētīju koģenerācijas stacijas darbības principus, tās priekšrocības, plusus un mīnusus, ticos ar vairākiem speciālistiem un ekspertiem. Galarezultātā guvu pārliecību par koģenerācijas stacijas nepieciešamību Balvos. Apmēram pirms gada uzsāku sarunas par šī projekta realizēšanu ar toreizējo novada domes priekšsēdētāju Jāni Trupovnieku. Viņa

uzstādījums bija sekojošs: "zajā" gaisma projektam tiks dota ar vienu nosacījumu, ka jāiegādājās pašvaldības uzņēmuma Balvu enerģija akcijas no akcionāra Gundara Vitola, ar domu, ka, lai topošajam koģenerācijas stacijas īpašniekiem būtu iespēja piedalīties siltumapgādes politikas veidošanā Balvu pilsētā, pie tam samaksājot vairāk nekā dubultīgu cenu par sākotnēji iegādāto šo akciju cenu. Tā kā J.Trupovnieks un G.Vitols ir seni paziņas un kompanjonī, minētā uzstādījuma patiesais iespējamais iemesls, manuprāt, ir labi nopelnīt. Par cik uzskatīju, ka akciju iegādāšanās un lieki izdevumi ne man, ne investoram nav nepieciešami, tad veselu gadu izvērtās diskusija un laika novilcināšana, līdz piekritu, viņu uzstādījumam, bet ar nosacījumu, ka akciju iegādāšanās un naudas samaksāšana būs iespējama tikai tad, ja tiešām realizēsies koģenerācijas stacijas projekts. Tas protams, ne visai bija pieņemams J.Trupovniekam. Tāpēc neesmu pārsteigts par man personīgo "uzbraucienu" un manas darbošanās "rūpīgo" analīzi domes sēdes laikā.

Tā kā domē ir jauna vadība, domāju, ka vairs nevajadzēs plānot neparedzētos papildus izdevumus. Nēmot vērā to, ka J.Trupovnieks ir devis raksturojumu man, es atklāti pateikšu savas domas par šo cilvēku. Līdzīgi kā pasakā par Princesi un spoguli, Jānis iedomās varētu jautāt spogulim: "Saki spogulit, vai es esmu pasaulē visbaltākais un pūkainākais?" Spogulis atbildētu: "Jā Jānīt, tu esi visbaltākais un vispūkainākais visā pasaulē, bet pārējie visapkārt ir sliktie un nelieši." Diemžel dzīvē bieži vien ir pilnīgi otrādi. Un šis ir tas gadījums.

Ceru, ka piepildīsies iecere un koģenerācijas stacija tiks izbūvēta. Investors ir atrasts. Lai atmaksātos ieguldītais, galvenais uzsvars ir elektroenerģijas ražošana. Siltums būs kā blakusprodukts. Piedāvāsim saražoto siltumu Balvu enerģijai par lētāku cenu. Mūsu dēļ siltuma tarifi necelsies, iedzīvotājiem satraukties nevajadzētu. Ja projekts izdosies, nākošais solis būs investoru un uzņēmēju piesaiste ražotņu izbūvēi Balvos, jo lētāka elektroenerģija un siltums pavērs plašākas iespējas uzņēmējdarbībai. Pateicos novada domes deputātiem par sapratni.

Juris Čudars

* Teksts nav koriģēts, par tā pareizrakstību un saturu pilnībā atbild pats autors.

Puķaini un
rūtaini, gari
un īsi... Modē
gumijas
zābaki!

8. lpp.

Tilžas
pagasta
kultūras
namā notika
dramatisko
kolektīvu
saspēle.

4. lpp.

Vārds žurnālistam

Svētdien, braucot no Liepājas teātra izrādes Valmierā, meklēju atbildes uz diviem jautājumiem. Pirmkārt, kāpēc man gribējās redzēt tieši Džilindžera izrādi? Otrkārt, kāpēc man šis murgs vispār bija jāredz? Viņa režisētā "Banana" bija skarba, pat šokējoša. Un tas vēl par maz teikts. Alkoholisms, nabadzība, vardarbība... Vai tiešam tā vēl notiek? Varbūt mēs dzīvojam kā strausi, iebāzuši galvu smiltīs, un nerēdzam, negribam redzēt dzives īstenību? Galvenā varone bija rūpu un bezcerības notrulināta sieviete, kuras līdzinieces sastopam arī dzīvē. Virspusē - smiekli, bet caur to visu var pat nosmakt no asarām un sāpēm. Izejot pavasara saulē pēc trīs stundu izrādē gūtajām emocijām, sapratu, ka man, tev un daudziem citiem līdz galējam izmisumam vēl tālu. To redzēju šajā izrādē. Kad zālē skatītāji, stāvot kājās, sveica aktierus ar aplausiem, mani mocija doma: cik ilgi šie aktieri pēc izrādes vēl dzīvo savā lomā? Zinu cilvēkus, kuri, spēlējot amatierētāros, no tēla neiziet pat nedēļu pēc priekškara aizvēršanas. Dienu pirms profesionālā teātra redzējuma biju arī Tilžā, kur vietējie dramatiskie kolektīvi kāpa uz skatuves un rādīja, ko nu kurš prot. Vieta atradās gan vienkāršai cilvēcībai, gan līdzpārdzīvojumam. Mani gribēja smidināt, bet smiekli daudzviet nenāca, jo cauri sižetam jautās skarbā dzives realitāte.

Zinaida Logina

Latvijā

Par likumu vēl lems. Ministri atbalstījuši jauno Fizisko personu mantiskā stāvokļa deklarēšanas likumu, kas paredz, ka mantiskais stāvoklis būs jādeklarē visām fiziskajām personām, kuru rocība pārsniedz 50 minimālās mēnešalgas vai kurām pieder vērtīgi išķūnāti ārvalstis. Par likumu vēl lems gan valdība, gan Saeima.

Uztraucas par "Dinamo". Uz Kontinentālās hokeja līgas kluba Rīgas "Dinamo" galvenā trenera amatu esot 10 - 12 kandidāti. No komandas grib aiziet Lauris Dārziņš, kuram esot "ambīcijas un piedāvājumi". Tai pašā laikā klubs centīsies turpināt sadarbību ar sekmiņu sezonu aizvadījušajiem vārtsargiem Krisu Holtu un Mikaēlu Telkvistu.

Reģistrē dzīvesvietu ārzemēs. Šogad pirmajos trīs mēnešos pastāvīgo dzīvesvietu ārzemēs reģistrējuši vairāk nekā 3700 cilvēku, bet pērn visa gada laikā tie bija 10 383 cilvēki.

Atgriežas putni. Aizvadītās brīvdienās Latvijā novēroti tādi putni kā dzeltenā cielava un sarkanā klijā. Latvijā joprojām pilnā sparā atgriežas gājputni, un brīvdienās pirmo reizi ornitologiem izdevies novērot ne tikai zosis, gulbjus, bet arī daudzus citus putnus.

Celjas ūdens līmenis. Krustpils novadā pie Zeļķu tilta Daugavā strauji cēlies ūdens līmenis, un līdz krastu pārplūšanai atlikuši 50 centimetri. Taču daudzās Latvijas upēs ledus ir jau izgājis, un šobrīd kritiskākā situācija ir Daugavā un upēs, kas tajā ieteik. Dubnā, Ogrē un Aiviekstē ledus vēl nav izgājis.

Cer pagarināt termiņus. Latvijas valdība varētu ar Eiropas Komisiju apspriest iespēju pagarināt EK starptautiskā aizdevuma daļas atmaksas termiņu, lai 2014. un 2015.gadā, kad saskaņā ar aizdevumu programmu Latvijai jāatmaksā parāds EK, nebūtu pārāk liels spiediens uz budžetu.

Vai pievienosies eirozonai? Latvija spēs izpildit Māstrihtas kritērijus, lai 2014.gadā pievienotos eirozonai. Šādu pārliecību, uzstājoties Vācijas Baltijas tirdzniecības kameras kopsapulcē, pauða Starptautiskā Valūtas fonda rezidējošais pārstāvis Centrālajā un Austrumeiropā Marks Allens.

Aug piena cena. Piena iepirkuma apjoms pārstrādei gada griezumā, salīdzinājumā ar 2010.gada februāri, ir pieaudzis par 4%. Šī gada februārī vidēji dienā iepirktais 1060 tonnas piena.

Uztraucas par benzīna cenu. Ja 95.markas benzīna cena sasniegis latu par litru, tas iedragās privāto patēriņa sektorū vēl vairāk. Statistika liecina, ka brīvdienās privātie klienti divkārt samazinājuši savus maršrutus, bet pārdotā benzīna apjomī jau patlaban lēnām, bet par pāris procēntiem samazinoties.

(No interneta portāla www.delfi.lv un laikraksta "Latvijas Avīze")

Uzrunā zemniekus

Balvos par bioloģiskās lauk-saimniecības attīstību lauku saimniecībās stāstīja sertificējošo institūciju "Vides kvalitāte" vadītājs Juris Grīnfelds un "Sertifikācijas un testēšanas centrs" galvenā eksperte Vija Rāka.

Lektori atzina, ka lielākā daļa no bioloģiskajām saimniecībām darbību uzsāka 2004.-2008.gadā. Kopumā tās ir nelielas saimniecības, aptuveni puse no tām saimnieko līdz 20 ha lielās zemes platībās. Pēdējā laikā vērojama tendence bioloģiskajām saimniecībām paplašināties, jo vairākas no mazajām saimniecībām nespēj uzņemties jaunās saistības un līdz ar to zemes platības iznomā jau esošiem sertificētiem uzņēmumiem. Samazinās saimniecību skaits, kas nodarbojas ar biškopību un truškopību, kā arī lopkopību, kas ir aptuveni puse no visām sertificētajām saimniecībām. Savukārt palielinās interese par netradicionālām nozarēm, piemēram, vīngliemežu audzēšanu. Bioloģiskajās saimniecībās, kā atzina sertificējošo institūciju pārstāvji, gadās pamanīt ne mazums kļūdu. Dažas no tām: izmanto konvencionālās sēklas materiālu un konvencionālo lopbarību, nav nodalīta bioloģiskā un konvencionālā ražošana, tur bioloģiskos dzīvniekus novietē kopā ar konvencionāliem dzīvniekiem, teliņus (līdz 6 mēnešu vecumam) tur piesietus, iegādājas konvencionālos dzīvniekus (līdz 10% no ganāmpulka drīkst iegādāties bez atlaujas, bet, ja iegādājas līdz 40%, tad jāprasā atlauja). Lektori uzsvēra, ka saimniecībās regulāri

jākārto un jābūt pieejamai, īpaši uz ekspertu vizītes laiku, visai nepieciešamajai dokumentācijai. Ja dokumentu trūkums traucē ekspertu vizīti, tad par papildus samaksu nosaka atkārtotu vizīti. Sertificējošās institūcijas dažkārt saimniecībās piemēro soda sankcijas, piemēram, izsaka brīdinājumu, ja bez Valsts augu aizsardzības dienesta atlaujas iepirkta konvencionālā sēkla. Ja saimniecībās konstatē rupjus pārkāpumus, piemēram, minerālmēslu lietošanu, tad var anulēt bioloģiskās saimniecības sertifikātu.

Atbalsta maksājumu saņemšanai svarīgi, lai gan zemes platības, gan dzīvnieki būtu pieteikti uz vienu fizisko vai juridisko personu. Zemniekus tikšanās laikā interesēja gan saimniekošanas saistību pārņemšana, gan dzīvnieku iegāde un citi jautājumi. Ja viens ģimenes pārņem saistību no otra, tad turpinās iepriekšējo saistību periods. Ja pārņem saimniecību no vairākiem saimniekiem, tad sākas jauns saistību periods. Jaunajam un vecajam klientam saimniecības pārņemšanas dokumentācija jākārto vienā datumā. Kā atzina J.Grīnfelds, maksājumu saņemšana ar sertificēšām institūcijām ir saistīta pastarpināti: "Mēs zemes platības nemērām, to var darīt Lauku atbalsta dienests." Runājot par nācotni, viņš atzina, ka ir daudz neskaidrību. Eiropas attieksme pret bioloģisko saimniekošanu ir pozitīva gan materiāli, gan morāli, toties mūsu valsts attieksme ir citāda. Viens no iemesliem tam varētu būt tas, ka konvencionālājā saimniekošanā iesaistīti lielāki zemnieki. "Ziepes

Sertificējošās institūcijas "Vides kvalitāte" vadītājs Juris Grīnfelds. Viņš iedrošināja zemniekus darboties un aicināja ar ikvienu neskaidrību griezties pie lauku konsultanta vai arī zvanīt "Vides kvalitātes" darbiniekiem. "Lauku atbalsta dienests naudu var izmaksāt lēni, ātri vai arī nekad. Tā nauda ir jūsu, jūs esat noteicējs, kā to tērēt," par atbalsta maksājumiem atzina J.Grīnfelds. Viņš pieļāva iespēju, ka nācotnē visiem zemniekiem, lai saņemtu tiešos maksājumus, būs nepieciešami ieņēmumi no lauksaimniecības.

var būt nenovēršamas, bioloģiskā lauksaimniecība var palikt pabērna lomā," uzsvēra J.Grīnfelds. Pēc viņa domām, zemnieki bieži vien *nomet lāpstu krūmos*, bet būtu *jāspīrinās* pretī. Ar sasāpējušiem jautājumiem zemnieki var vērsties vairākās institūcijās, piemēram, Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācijā.

A.Socka

Vai apēdam rītdienas maizi?

Apvienoto Nāciju Organizācija pasludinājusi 2011. gadu par Starptautisko meža gadu. Līdz ar to mežam šogad pievērsta lielāka uzmanība. Tiekties ar reģionālo masu mediju pārstāvjiem Ziemeļaustrumu virsmežniecībā, virsmežniecības vadība un speciālisti sniedza vispārēju ieskatu mežu nozarē, kā arī Ziemeļaustrumu virsmežniecības darbā.

Kas notiek Latvijā ar mežu pēdējo divdesmit un dažu pēdējo gadu laikā? Lai gan iedzīvotāji uzskata, ka mežus izcērt par daudz, Ziemeļaustrumu virsmežniecības virsmežzinis Andis Krēslīnš zināja stāstīt, ka kopējā krāja ir vairāk nekā 600 miljoni kubikmetru. Gadā Latvijā nocērt aptuveni 12 miljonu kubikmetru krājas, kas nozīmē, ka koksnes pietiek vēl ilgam laikam, lai gan saskaramies arī ar problēmām. "Ir viens mīnuss," atzīst virsmežzinis, "ja visus gadus esam bijuši skujkoku valsts, tad tagad Latvijas mežos pieaug bērza īpatvars. Tas nav slīkti, jo šī koka pārstrāde valstī ir laba un izejviela ir nepieciešama. Pieaug arī baltalkšņa īpatvars, kas nozīmē, ka zemes platības aizaugs. Kur agrāk bija zeme, tur tagad aug alkšņi."

Pērn pirmo reizi Latvijā veikts arī pētījums: kas vēl vērtīgs ir mežā bez koksnes? Aprēķināts, ka ieguvums - augi, ogas, rieksti, sēnes - ir ap divdesmit miljonu latu. "Ja tā, tad mēs patiešām esam sēnotāji tauta," saka A. Krēslīnš. Pienesumu mežs dod arī kā vieta, kas saistīta ar medibām, tā ir gan ieroču, gan apgērba tirdzniecība, gan citi pakalpojumi.

Pēdējos gados mainījusies arī meža īpašumu struktūra. No ļoti liela skaita sīkīpašumu juridisku darījumu rezultātā mežu īpašumi koncentrējās juridisko un fizisko personu rokās, kas ir krietni mazākā skaitā.

Ja 2008. un 2009.gadā mežu nozarē bija jutams kritums, tad pērn mežu nozarē ir atkopusies un atguvusi to stabili limeni, kas bija iepriekš. Pērn koksnes eksports sasniedza limeni, kāds bija pirms krizes - 22% no valsts eksporta apjoma. Ar Ministru kabineta lēmumu palielinātais ciršanas apjoms turpmākajos piecos gados atļauj valsts mežos izcirst 17 tūkstošus hektāru, kā arī izcirst iepriekšējos gados neizcirsto. Kāda veidosies situācija, grūti spriest. "Cētot vairāk, mēs varam apēst arī rītdienas maizi," secina virsmežzinis.

Ziemeļaustrumu virsmežniecības teritorijā esošo mežu īpašnieki plāno un cer, ka izcirtis daudz. Bet pēdējos gados no plānotā apjomā izcirsti vien 76 - 79%. Valsts mežos izcērt vairāk. Valsts mežos arī vairāk izcērt priedi, egli, bet privātajos - bērzu. Daudz cērt arī baltalkšņi. Pēdējos piecos gados nav iepriecinošs arī atjaunošanas un mežaudzū kopšanas skaitlis, zināja teikt virsmežniecības darbinieki. Privātajos mežos vairāk palaujas uz meža dabisko atjaunošanos, valsts mežos - izcirstā meža vietā vairāk stāda jaunu. Līdzīgi ir arī ar jaunaudžu kopšanu. Šajā sezonā, iespējams, to darīt traucēja biezā sniega sega. Īpašniekiem ir arī atviegloti noteikumi, kas nosaka, ka līdz diviem metriem var būt arī nekopta audze. Taču no ieguldītā darba atkarīgs, kāds vēlāk izaugs tavs mežs!

Lai mežu atjaunotu, katru gadu Valsts meža dienests sadarbībā ar skolām, pašvaldībām un iedzīvotājiem organizē arī Meža dienas, kad stāda kokus, izliek putnu būrišus, sakopj atpūtas vietas mežā. Meža dienas Ziemeļaustrumu virsmežniecībā šogad sākās Rugājos ar putnu būrišu izlikšanu valsts mežā, kur piedalījās Rugāju vidusskolas skolēni un Rugāju mežniecības darbinieki. 19.aprīlī Meža dienas plānotas Baltinavas novadā, kur talcinieki sakops Motrīnes ezera apkārti un izliks putnu būrišus Baltinavas centrālajā ielā, parkā, pie bērnudārza. Aprīļa beigās Rugāju 252. mazpulka dalībnieki, Rugāju un Eglaines pamatskolas skolēni, projekta "Dreams&Teams" dalībnieki un mežniecības darbinieki mežu stādīs Rugāju mežniecības teritorijā, bet 5. maijā Stacijas pamatskolas skolēni stādīs ozolus pie savas skolas. 6. maijā paredzēts sakopt Balvu parku, bet 10.maijā Meža dienas Žīguros organizē Viļakas mežniecība.

Šogad notiek arī divi pasākumi saistībā ar medibām. Viens no tiem ir Vislatvijas mednieku festivāls "Minhauzens 2011", kas Rugājos notiks vasaras otrajā pusē, bet jau maijā Ziemeļaustrumu virsmežniecības telpās Gulbenē būs skatāma medību trofeju izstāde. "Pirms dažiem gadiem medību trofeju izstāde, kas bija atvērta virsmežniecības telpās, bija labi apmeklēta. Gribam dot iedzīvotājiem iespēju vēlreiz aplūkot mūsu mednieku trofejas, kā arī pašiem medniekiem tās parādit," izstādes nepieciešamību pamato virsmežzinis.

I.Zinkovska

Kā Jūsu dzīves kvalitāti ietekmēs jaunie elektības tarifi?

Viedokļi

No oficiālā sloga neizbēgt

ILONA IVANOVA, sociālā darbiniece

Elektrībai mūsdienās ir tik liela nozīme, ka, uzskatu, pilnīgi nav nozīmes runāt par tās ietaupīšanas veidiem. Kur vien skaties - viss darbojas ar elektroenerģijas palīdzību. Mūsdienās cilvēki taču neizmanto pat piezīmu grāmatīņas, bet izlīdzas ar telefonu. Piedzimst mazulis, viņunofotografē un skaistus fotouzņēmumus ievieto portālā *draugiem.lv*.

Par spīti visam, zemniekiem jāturas

AINA ZELČA, zemnieku saimniecības "Skujenieki" Tilžā saimniece

Šo ziņu uzņemu kā valsts uzņēmuma izsludinātu faktu. Kā "Latvenergo" ir pateicis, tā arī notiek. Mēs esam lauku

uzņēmēji, kam elektroenerģija nepieciešama nepārtraukti ik dienu. Pietiks pusi dienas tai aprūkties, kā visa ražošana saies grīstē. Mums ir 50 slaucamas govis, kas jāslauc divreiz dienā. Slaukšana, arī piena dzesēšanas sistēma, mēslu izvākšana darbojas tikai ar elektības spēku. Mūsu zemnieku saimniecībai ir visai liels patēriņš - mēnesī par elektroenerģiju maksājam ap 200 latiem. Vasarā patēriņš gan ir nedaudz mazāks. Kad maijā saņemsim rēķinu pēc jaunajiem tarifiem, tad arī varēsim salīdzināt, par cik tas palielinājies. Vai varam ietaupīt? Varbūt kādu nieku. Ferma ir veca, ziemā jālieto sildierīces.

Mēs abi ar zemnieku esam pensionāri. Bijām noskaņojušies, ka iesim ražošanā uz priekšu, attīstīsimies, palielināsim slaucamo govju skaitu, taču izskatās, ka nez vai tas notiks. Esam gan spītīgi, neatkāpjāmies. Kamēr vien varēsim, dzīvosim un strādāsim. Turam arī gaļas lopu pulku, ir aitu ganāmpulks. Viena nozare

vairāk audzēt pašiem. Saprotu, ka vismaz manos spēkos novērst elektības cenu pauagstinājumu nav iespējams. Tā ir lieta valstiskā limenī, ko uzspiež tautai, jo kādam ir izdevīgi saņemt naudu. Un mēs diemžēl esam pārāk izturīgi un gatavi panest daudz ko. Latvieši jau nav cīnītāji, viņiem protesta gars nav dots. No vienas puses tas ir labi, no otras - skumji. Tādēļ arī par mūsu ģimeni saku - nāksies samierināties ar nepatikamo dzīves faktu un naudu maksājumiem atrast. Varam priecāties kaut vai par to, ka mūsu ģimenes cilvēkiem ir darbs un zināms atalgojums. Vismaz pagaidām spējam apmaksāt mums sniegtos pakalpojumus. Kopā dzīvojam divas ģimenes un pelnām visi. Cenšamies saimniekot ekonomiski.

Fakti

- Pēc jaunā elektroenerģijas tarifa iedzīvotāji sāks maksāt maijā.
- Turpmāk par patēriņu līdz 1200 kilovatstundām mājsaimniecībām piemēros tarifu 8, 25 santimi par kilovatstundu.
- Sākat ar 1201. kWh elektroenerģijas, būs jāmaksā pēc jaunā pamata tarifa - 10, 74 santimi.
- Vēl visu aprīli par līdz 31. martam izlietoto elektību var veikt maksājumus.
- Norēķinoties maijā, elektības maksājumiem jau piemēros 1200 kWh uzskaiti, kuras sākums būs skaitītāja rādījums 1. aprīli.

velk sev līdzi otru. Neko daudz nopelnīt jau nevar, dažreiz saimnieks ražošanas izmaksās iegulda pat savu mēneša pensiju. Vēl jau turamies. Mūspuses lauku ražotāju nelaimē arī tā, ka esam tālu no lielpilsētas, no galvenajiem ceļiem. Mums jau tā ir lielas ražošanas izmaksas, arī par produkciju maksā ievērojami mazāk, nekā citiem. Taču strādāt protam un gribam. Man ir prieks, ka dodam darbu trijiem cilvēkiem. Lai arī atalgojums nav liels, tā tomēr ir konkrēta atlīdzība un iztikšana.

Viedokļus uzklaujis
M.Sprudzāne

Re, kā!

Viļakas novada domē

28.marta sēdes lēmumi

Atļauj izmantot smilts atradni "Lūši"

Nolēma izsniegt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Invik" no Balvu novada bieži sastopamu derīgo izrakteņu atļauju atradnei "Smilts- grants un smilts atradne "Lūši", kas atrodas Šķilbēnu pagastā, Viļakas novadā. Attīstības plānošanas nodalai uzdeva izstrādāt zemes dzīļu izmantošanas nosacījumus. Saskaņā ar Administratīvā procesa likumu šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā, Rēzeknes tiesu namā.

Atdala zemes vienības

No nekustamā īpašuma "Ziediņi", kas sastāv no trīs zemes vienībām un atrodas Šķilbēnu pagastā, atdalīs zemes vienību ar platību 0,2 ha. Paliekošajam īpašumam - divām zemes vienībām piešķirs nosaukumu "Ziediņi 2". Atdalītajai zemes vienībai noteica nekustamā īpašuma lietošanas mērķi - zeme, uz kurās galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība.

Grozīs novada teritoriālā iedalījuma vienību robežas

Noteica, ka Šķilbēnu pagasta un Mednevas pagasta robeža Valsts reģionālā autoceļa P 45 "Viļaka- Kārsava" posmā 1,8 km līdz 16,8 km, kura garums ir 0,6 km, iet pa kreiso ceļa pusī. Grozīs vēl divas zemes vienības platības no 5,55 ha uz 4,98 ha un citu platību no 11,8 ha uz 12,37 ha. Lēmumu piecu dienu laikā pēc tā parakstīšanas nosūtīt Valsts Zemes dienestam un Centrālajai Statistikas pārvaldei.

Ieskaitīs pašvaldības zemēs

Izlēdza no rezerves zemes fonda zemēm zemes vienības Vecum pagastā un ieskaitīja pašvaldībai piekritīgajās zemēs.

Atļauj transformēt zemi

Atļāva Lilijai Apsītei divus zemes gabalus viņas īpašumā "Stūraini", Gurinovas ciemā, Susāju pagastā, transformēt no nemeliorētas lauksaimniecības zemes meža zemēs. Platību lielumi - 3,72 ha un 4,3 ha.

Slēgs nomas līgumu

Piekrita slēgt nomas līgumu ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Ķira" par zemes vienības 14,8 ha platībā nomu uz 12 gadiem ar lietošanas mērķi - zeme, uz kurās galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Zemes gabala nomas maksu gadā noteica 1,5 % apmērā no zemes kadastrālās vērtības. Nomnieks papildus nomas maksai iznomātājam maksā normatīvajos aktos noteiktos nodokļus, tai skaitā PVN.

Lauzīs līgumu

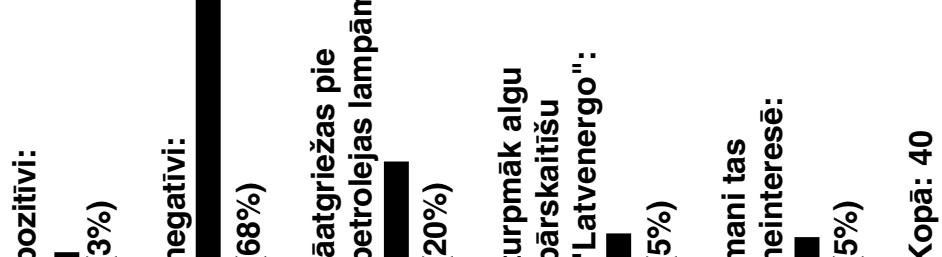
Nolēma lauzt Lauku apvidus zemes nomas tipveida līgumu, noslēgtu 2007.gada 28. februārī ar Kupravas pagasta biedrību "Varaviksne", par 0,5 ha zemes gabala Kupravā, Draudzības ielā 5, nomu.

Z.Logina

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā Jūsu dzīves kvalitāti ietekmēs jaunie elektības tarifi?

Teātris kā dzīve, un dzīve kā teātris

1. aprīli Balvu novada Tilžas pagasta kultūras namā notika dramatisko kolektīvu saspēle "Teātris kā dzīve, un dzīve kā teātris".

Šīs teātra mīlu saiets nebija veltīts tikai joku dienai, bet arī Starptautiskajai Teātra dienai, kas kalendārā iezīmēta 27.martā. Vakara vadītāji klaunu tērpos publiku būdināja uzreiz: "Šovakar jokosim uz nebēdu!" Ciemīņus no Briežuciema, Vectilžas, Viljakas, Salnavas un Krišjāniem sagaidīja pašmāju aktieri - Tilžas nacionālais amatierteātris "Spogulis". Viņi ar lielu blikski iz "Skroderdienām Silmačos" un režisores Ineses Daukstes pašsacerētu dziesmu par to, ka teātros notiek trakas lietas, atklāja svētkus. Dažiem vēlāk likās, ka visvairāk aplausu izpelnījās Briežuciema skečs "Zaķišu pirtiņa", toties citi aizstāvēja savus kolektīvus, piebilstot, ka aplausiem vēl nav izdomāta mērāmkrūze. Tā kā sava iztikšana vajadzīga gan miesai, gan garam, daudzās joku ludziņas un skeči piedāvāja publikai kārtigu izsmiešanos visa vakara garumā. Teātris pastāv, jo tas vajadzīgs cilvēkiem, un, kamēr būs skatītājs, būs teātris. Svētku nobeigumā bija grūti saprast, kurš un kurā lomā iejuties. Skatītāji un aktieri dejoja, smējās un izspēlēja pa jokam arī dzīvē. Tas taču bija 1.aprīlis!

Mirkis skečā "Zaķišu pirtiņa". Režisores Valentīnas Kašas iestudējums Briežuciema dramatiskajam kolektīvam "Sipiņi" šoreiz atkal izpelnījās smiekus un aplausus, jo aktieri tiki patiesi iejutās savos tēlos, ka šķita - pirts diena tiešām ir klāt!

Vakara vadītājas. Klaunu lomās lieliski iejutās Elena Blomniece un Madara Dulmane.

Rāda "Knaģis". Bērzpilieši uz Tilžu atveda režisores Annas Krivišas iestudēto "Jocīgu atgadījumu iz dzīves", bet aktīvo un radošo jauniešu apvienība "Spīļķa" rādīja "Kā atgriezties jaunībā". Attēlā Laura Mičule un Andris Odumiņš.

Sveic Tilžas nacionālo amatierteātri "Spogulis". Tilžas pagasta pārvaldnieks Vilnis Dzenis un kultūras nama vadītāja Inese Kalniņa pašdarbniekus sveica svētkos, dāvāja fotogrāfiju un plāksnīti ar uzrakstu, ko novietot pie sava kabineta durvīm. Aktieriem nu ir pašiem sava teātra istaba, kur stāv skatuves tēri un citi rekviziti. Šo teātri agrāk vadīja Andris Ločmelis, bet tagad trīs gadus tā režisore ir Inese Daukste.

Krišjānu dramatiskā kolektīva aktieri. "Lielajā žūrijā" tēloja arī Aina Korkla, kura bija dārzkope Bērzlape, bet Raimonds Igaunis iejutās mākslinieka lomā.

"Ģenerālmēģinājumā". Tilžas aktieriem ir talants - to vakara gaitā varēja vērot arī šajā skečā, kur tēloja Jānis Cipruss, Imants Stikiņš un Kārlis Ignats.

"Citalatgola.lv". Tā saucās Vectilžas dramatiskā kolektīva, kurš ir visjaunākais no visiem kolektīviem, izrāde. Šī ir viņu trešā lielākā uzstāšanās publikas priekšā. Režisore Inese Daukste no topošajiem aktieriem izvilinājusi talanta dzirkstelītes.

Rāda gabalu iz dzīves. Viljakas dramatiskās kopas sniegumā skatītāji redzēja, kā iet, kad mūsu tautiete mājās pārbrauc ar "skotu" pie sāniem.

Salnavieši atved pārsteigumus. Salnavas amatierteātris, kura režisore ir Valentīna Kirsanova (no labās), uz Tilžu atveda izrādi "Austrumu gudrību mācība".

Z.Loginas teksts un foto

Trešdienas saruna

Mamma – Anglijā, tētis – Vācijā

Jauniešu, kuru vecāki devušies peļnā uz ārzemēm, mūsdienās nav mazums. Šiem skolēniem ātrāk nekā citiem vienaudžiem jāmācās būt patstāvigiem, jāprot sadzīvot ar izveidojušos situāciju un neskumt, ka ar mammu un tēti var parunāt tikai pa telefonu. VLADAI GRAČOVAI, kura mācās Viļakas Valsts ģimnāzijas 10.klasē, ir izdevies saglabāt gaišu skatu uz dzīvi, pozitīvu attieksmi pret vecākiem un apliecināt apgūtās zināšanas mācību priekšmetu olimpiādēs.

Kā Tu izjūti vecāku prombūtni?

-Protams, dzīvot ar vecvecākiem nav tas pats, kas ar vecākiem. Bet es katrā situācijā cenšos saskatīt plusus. Vecvecāki, uzskatu, mani ir pareizi uzaudzinājuši, iemācījuši daudzas dzīvē noderigas lietas. Es ļoti mīlu savus vecvecākus. Mēs labi saprotamies un dzīvojam draudzīgi. Esmu pieradusi, ka mamma ir Anglijā, jo viņa aizbrauca pirms aptuveni 10 gadiem. Mēs sazināmies diezgan bieži ar telefona starpniecību - varu piezvanīt viņai, kad vien vēlos. Mamma aicināja mani braukt dzīvot pie viņas, bet es vispirms nolēmu pabeigt skolu. Biju aizbraukusi uz Angliju pagājušajā vasarā, gribēju iestāties koledžā, tomēr mani neuzņēma, vajadzēja vēlreiz mācīties 9.klasē un kārtot visus eksāmenus, jo neatbilda gadu skaits. Tāpēc atgriezos, lai pabeigtu mācības šeit.

Pieļauj, ka nākotnē varētu dzīvot Anglijā?

-Par nākotni vēl nedomāju. Tuvākajos gados palikšu Latvijā, bet vēlāk - laiks rādis. Viss atkarīgs no tā, kādu profesiju izvēlētos, kādā augstskolā studēšu. Interesē ekonomika, skaitļi... Domāju, ka augstāko izglītību iegūšu šeit, bet pelnīt naudu braukšu uz ārzemēm. Protams, ja atradīšu darbu Latvijā, tad strādāšu te un braukšu ciemos pie mammas un mazā brāliša Romana, kuram palika divi gadiņi. Mamma dzīvo kopā ar patēvu.

Pēc tautības esi krieviete, bet labi runā latviski. Vai valodas apguve grūtības nesagādāja?

-Bērnībā apmeklēju latviešu bērnudārzu - tas palidzēja iemācīties valodu. Gimenē un ar draudzeni runājam krievu valodā, ar citiem - latviski. Man šķiet, ka latviešu valoda nav grūta. Televizijas pārraides skatos pārsvarā latviešu valodā, bet domāju krieviski. Klausos arī zīnas, bet man nepatīk runāt par politiku. Arī nākotnē no politikas gribētu turēties tālāk, jo tā ir pārāk nopietna lieta.

Mācību priekšmetu olimpiādes, kurās piedalījies, liecina, ka esi laba eksakto zinātņu pazinēja.

-Jā, šogad piedalījos matemātikas olimpiādē skolā un fizikas olimpiādē novadā - tajā ieguvu 1.vietu. Šonedēļ braukšu uz Rīgu piedalīties valsts olimpiādē fizikā, kurai nopietni gatavojos, gāju uz konsultācijām, varbūt tāpēc labi rezultāti!

Vai olimpiādes darbā bija grūti uzdevumi?

-Dažādi. Cenšos, lai visos priekšmetos būtu labi (7 - 10 balles) vērtējumi. Tāpēc regulāri mācos, un tad jau uzdevumi nešķiet sarežģīti.

Klasē Tevi noteikti sauc par gudru un apzinīgu skolnieci?

-Jā, esmu dzirdējusi. Pārsvarā jau to saka skolotāji, bet teikuši arī klasesbiedri. Godīgi sakot, man ne pārāk patīk, ka mani slavē. Lai gan ir arī patīkami, tikai neērti, ja to saka citu klātbūtnē. Tad jau sanāk, ka citi skolēni ir mazāk gudri... Man nav konkrēta mācību priekšmeta, kas patīktu vairāk. Stundas mēdz būt gan interesantas, gan garlaicīgas. Un nav tā, ka esmu tikai pareīzā skolniece. Man šobrīd ir tāds vecums, kad gribas izklaidēties un dažreiz par skolu pat negribas domāt.

Kādas ir Tavas intereses ārpus skolas?

-Esmu pabeigusi mūzikas skolu, spēlēju klavieres. Dziedu korī, mūzikas skolā dažreiz spēlēju pavadijumu vijolniekiem. Bērnībā ļoti patika zīmēt. Citi saka, ka zīmējumi ir skaisti, bet pati tā neuzskatu. Grāmatas? Nē, tās man ne īpaši patīk lasīt.

Varbūt muzikālās dotības esi pārmantojusi no vecākiem?

-Iespējams, jo mana mamma arī pabeidza mūzikas skolu, kur apguva klavierspēli. Man patīk ne tikai pašai spēlēt, bet arī klausīties skaņdarbus citu izpildījumā. Mūzikas izvēle

Foto - no personīgā arhīva

Vlada. Šo ceturtdien viņa pārstāvēs Viļakas novadu valsts olimpiādē fizikā. Turēsim īkšķus, lai uzdevumi jaunietei nesagādā grūtības, kā arī, lai viņai piepildās mazāki un lielāki sapņi.

atkarīga no garastāvokļa.

Kur savā pilsetā jūties vislabāk?

-Tās ir mājas, kur pēc mācībām, ko pavadu ģimnāzijā un mūzikas skolā, kā arī pēc pastaigām ar draugiem, jūtos vislabāk. Iespējams, ka, pateicoties vecvecākiem, saprotu - cik labi, ka ir mājas!

Ko esi iemācījusies no vecvecākiem?

-Viņi man iemācīja skatīties uz dzīvi no dažādām pusēm. Saprast, ka dzīvē ir daudz grūtību, bet tās jāprot pārvērtēt. Pateicoties viņiem, esmu iemācījusies nepadoties, atšķirt labo no sliktā, ko drīkst darīt un ko - nē.

Vai tev ir daudz draugu?

-Draugu man ir daudz, jo esmu sabiedriska un draudzīga. Īsti draugi, kuriem var uzticēties, kuri uzsklausīs nakts vidū, ir tikai daži. Mēs kopīgi pārrunājam gan nopietnas lietas, gan dažadas mulķības. Daudz smejamies, jo smiekli pagarina dzīvi.

Tev ir kāds sapnis, ko vēlētos piepildīt tuvākajā laikā?

-Gribētu labi uzrakstīt valsts olimpiādes darbu fizikā. Ne jau pirmo vietu vajadzētu, bet vismaz, lai esmu kaut kur pa vidu. Jā, vēl gribētu dzīvot kopā ar mammu un brālīti. Vēlētos, lai brālītis mani neaizmirst. Vasarā atkal braukšu uz Angliju pie mammas. Mācīšos angļu valodu, sapelnišu skolai naudu, piemēram, strādājot par apkopēju.

Vai sirdī nav ne mazākā aizvainojojuma uz vecākiem?

-Nē. Man dažreiz ir teikuši, ka vecāki mani pameta, bet es tā neuzskatu. Viņi strādā un pelna naudu. Man pret to nav nekādu pretenziju. Neuzskatu, ka mamma un tētis mani nemil. Tētis man sūta naudu no Vācijas, mēs sazināmies. Gaidu, kad viņš atbrauks ciemos.

Ko gribi novēlēt laikraksta lasītājiem?

-Lai mums dzīvē ir vairāk prieka, lai protam no dzīves paņemtu visu, ko gribam. Un vairāk vajag smieties! Anglijā var redzēt vairāk smaidīgu un priecīgu cilvēku, nekā pie mums. Lai gan arī Latvijā ir daudz sirsniņu un laipnu cilvēku.

A.Socka

Baltinavas novada domē

25. marta sēdes lēmumi Pasniegs Atzinības rakstu

Nolēma pasniegt Atzinības rakstu ilggadējam kora dziedātājam Valdim Siliņam par ieguldīto darbu novada kultūras dzīves uzturēšanā, popularizēšanā un bagātināšanā un sakarā ar 50 gadu jubileju.

Nolēma pasniegt Atzinības rakstu Henrikam Loginam-Slišānam par aktīvu sabiedrisko darbu un sakarā ar 60 gadu jubileju.

Precīzē adreses

Piešķīra Baltinavas Kunga Jēzus pasludināšanas Romas katoļu draudzes nekustamajam īpašumam adresi: Liepu iela 3, Baltinavas ciems, Baltinavas novads.

Piešķīra Baltinavas Kristus apskaidrošanas pareizticīgo draudzes nekustamajam īpašumam adresi: Tirkus iela 5, Baltinavas ciems, Baltinavas novads.

Adreses precīzētas saistībā ar Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās nodaļas prasību.

Iznomās zemi

Sakarā ar Vitālija Klānska iesniegumu nolēma iznomāt 3 hektārus lielu zemes gabalu uz 10 gadiem.

Piešķir jaunu nosaukumu

Piekrita nekustamā īpašuma "Muižnieki" sadalei, atdalot no tā zemes vienību 1,8 hektāru platībā, un piešķīra jaunu nosaukumu "Kursiši". Atdalītajai zemes vienībai noteikts lietošanas mērķis – mežsaimniecības vajadzībām.

Piekrita nekustamā īpašuma "Mežupīte" sadalei, atdalot no tā zemes vienību 7 hektāru platībā, un piešķīra jaunu nosaukumu "Mežupe -2". Atdalītajai zemes vienībai kā galveno saimniecīšu darbības mērķi noteica izmantošanu lauksaimniecības vajadzībām.

Ņems aizņēmumu domes ēkas remontam

Nolēma īņemt ilgtermiņa aizņēmumu Valsts kasē projekta "Baltinavas novada domes administratīvās ēkas ar bibliotēku un kultūras namu energoefektivitātes paaugstināšana" realizēšanai 130 839,47 latu apmērā ar aizņēmuma atmaksas termiņu - 20 gadi. Pamatojoties uz tehniskās apsekošanas atzinumu, ko sniedza sertificētā būvinženieris Ervīns Ločmelis, ir izstrādāts tehniskais projekts "Baltinavas novada domes administratīvās ēkas ar bibliotēku un kultūras namu energoefektivitātes paaugstināšana", kura vērtība ir 130 839,47 lati. Lai nodrošinātu projekta realizēšanu, nepieciešams ilgtermiņa aizņēmums. Novada domes ēka, kas ir bijušais padomju saimniecības kantoris, atrodas avārijas situācijā.

Izdara grozījumus budžetā

Izdarīja grozījumus šī gada 27.janvāra saistošajos noteikumos "Par Baltinavas novada budžetu 2011.gadam", vienlaikus palielinot pamatludzētu ieņēmums un izdevumus par 900 latiem. Pamatludzēta ieņēmumi palielināti, realizējot pašvaldības mantu - nododot mētālūžos nolietotu autobusu. Iegūtie līdzekļi izmantoti novada kultūras nama remontam.

Piešķir finansējumu

Saskaņā ar saņemtajiem iesniegumiem nolēma piešķīrt finansējumu kultūras nama aušanas pulciņa darbības nodrošināšanai 35 latu apmērā, bet finansējumu kultūras namam 200 latu apmērā sakarā ar Baltinavas novada kora piedāšanos pasākumā "Rīgai 810" svētku lielkoncertā "Legenda par meistariem". Finansējums piešķirts transporta izdevumu segšanai uz Rīgu un atpakaļ.

Galvos kredītu slimnīcai

Nolēma galvot kredītu SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras uzbalošanai 4500 latu apmērā. Galvojuma atmaksas termiņš - 15 gadi. Galvojumu garantē ar Baltinavas novada pašvaldības budžetu.

Piemēros pievienotās vērtības nodokli

Nolēma paaugstināt fiziskām un juridiskām personām pašvaldības sniegtā pakalpojumu tarifa likmes, paaugstinot tās par PVN likmi jeb 22%. Nolikums par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem izstrādāts, pamatojoties uz Latvijas Republikas likumdošanas aktiem. Aprīli iedzīvotāji un juridiskas personas par pašvaldības pakalpojumiem maksās arī pievienotās vērtības nodokli. Likmes paaugstinātas par ūdens izmantošanu, pirts pakalpojumiem, nedzīvojamā telpu nomu, kancelejas pakalpojumiem (kopētā pakalpojumi), transporta pakalpojumiem, zemju nomu.

I.Zinkovska

Īsumā

Dodas krāsu pasaulē

Pavasara atnākšanu Baltinavas pirmsskolas izglītības iestādē sagaidīja ar pasākumu "Krāsainā pasaule". Veselu nedēļu katru dienu audzēknji un darbinieki dārziņā ieradās tērušies savādākas krāsas apgārbā. Pirmdienas pazišanās zīme bija cepure, otrdienu veltija sarkanajai krāsai, trešdien visi uz dārziņu nāca, gērbušies dzeltenas krāsas drēbēs, ceturtdienu pasludināja par zilās krāsas dienu, bet piekt Dieni visi ieradās gērbušies zaļās drānās. Nodarbībās bērni dziedāja dziesmas par krāsām, gāja rotaļās, bet audzinātājas stāstīja par katras krāsas nozīmi mūsu dzīvē.

Apmeklē brīvprātīgo seminārus un apmācības

Atgriezies dzimtenē pēc brīvprātīgā darba Somijā, balvenietis, NVO "Raibais kaķis" priekšsēdētājs Sergejs Andrejevs turpina aktīvi darboties brīvprātīgā darba jomā. Dažu mēnešu laikā viņš piedalījies vairākos brīvprātīgo darbam veltītos Eiropas un valsts līmeņa semināros, kā arī izmantojis vairākas citas ES programmas "Jaunatne darbibā" piedāvātās iespējas, piemēram, piedalījies jauniešu apmaiņas pasākumā Vācijā, kur Turcijas, Spānijas un Latvijas jaunieši kopīgi diskutēja par racismu, diskrimināciju un ksenofobiju. Viens no interesantākajiem un saturīgākajiem semināriem, pēc S. Maksimova domām, bija februāra beigās notikušais 10 dienu apmācības kurss Maķedonijā, kurā piedalījās jaunieši no 12 dažādām Eiropas Savienības valstīm.

Iejūtas meža zvēru lomās

Mežs ir viena no mūsu valsts lielākajām bagātībām, tādēļ, tuvojoties pavasarim, Stacijas pamatskolas Viksnas filiāles skolēni meža tēmai veltīja vairākus pasākumus. Marta sākumā 1. – 4. klašu skolēni piedalījās meža zvēriem veltītā olimpiādē, bet 17. martā skolēni tikās meža iemītniekiem veltītā pasākumā. Pēc tam, kad 2. klašes skolēni iepriecināja pārējos ar anekdotēm par dzīniekiem, visi sadalījās komandās un, iegutušies meža zvēru lomās, sacentās savdabīgās olimpiskajās disciplīnās. Par zvēriem veltītās olimpiādes uzvarētājiem kļuva Armands Graudiņš, Elija Dmitrijeva, Harijs Ločmelis un Dita Keiša.

Piedalās valsts čempionātā

Foto - no personīgā arhīva

Martā 7. Latvijas skolēnu komandu eruditu spēles "Kas? Kur? Kad?" čempionātā, kas notika Rīgā, piedalījās arī Balvu pamatskolas komanda "Mozgolomi". Par eruditākās komandas nosaukumu cīnījās 42 komandas no Latvijas, Igaunijas un Lietuvas. Lai gan četru posmu spēlē Balvu pamatskolas komanda ierindojās tikai 27.vietā, trešajā posmā "Mozgolomi" izrādījās seštie labākie. "Tas mums bija liels sasniegums, jo čempionātā piedalāmies tikai otro reizi," atzīst jauno eruditu trenere Svetlana Pavlovska. Pavisam drīz uz Daugavpilī notiekošo valsts čempionātu erudīcijas spēlē "Kas? Kur? Kad?" dosies arī kluba "Erudīts" pieaugušo komanda.

Kā bišu spītā

Skolēnu brīvdienās Balvu Jauniešu iniciatīvu centrs atgādināja bišu stropu. Nedēļas laikā to apmeklēja 36-50 jaunieši un bērni. "Nāca pat 2. klašes skolēni, kuri interesējās par mūsu centrā notiekošo," stāsta centra darbiniece Inga Kataja-Paegle. Brīvdienu nedēļā bērni un jaunieši spēlēja galda spēles - galda tenisu, novusu, galda futbolu, kā arī sarikoja paši savu spēli "Dullais 10". Skolēnu brīvlaikā jaunieši apmeklēja arī Balvu maizes kombinātu un vēlas teikt paldies uzņēmuma direktoram un kolektīvam par atsaucību.

Konkurss

Dzied un spēlē tikai puikas

Jau otro reizi Balvu Mūzikas skolas audzēknji ar labiem panākumiem piedalījās konkursā "Dzied un spēlē tikai puikas", kas no 17. līdz 20. martam notika Igaunijas pilsētā Narvā.

Muzikālais konkurss, kurā tiekas Igaunijas, Krievijas un Latvijas zēni, notiek reizi trijos gados. Par labākā dziedātāja, vokāla ansambļa, instrumentālista un instrumentālā ansambļa nosaukumu cīnās puiši vecumā no 7 līdz 16 gadiem.

Šogad Balvu Mūzikas skolu konkursā pārstāvēja akordeona klasses audzēknis Ernests Mežāls (skolotāja Inta Sleža), viooles klasses audzēknis Kirils Siņko (skolotāja Zoja Zaharova, koncertmeistare Jeļena Agafonova), kā arī klavieru klasses audzēknis Dāvis Lāpāns (skolotāja Jeļena Agafonova).

Četras dienas Narvas pilsētas Kora skolu, vietējo tirdzniecības centru un Narvas pili pieskandināja dažādu tembru zēnu balsis un mūzikas instrumentu skaņas. Lai muzicēšana vairāku dienu garumā nekļūtu pārāk apgrūtinoša, vien konkursa dienu dalībnieki atvēlēja sporta spēlēm un citām kopīgām izklaidēm. Šajā dienā 120 muzikāli zēni no Narvas, Kohtlajarves, Silamjaes, Ihvi, Athme, Kirovas, Nižnij Novgorodā, Sanktpēterburgā, Gulbenes un Balvīem mērojās spēkiem futbola spēlē un "Jautro startu" stafetēs.

Ciemīņus no Krievijas un Latvijas mājinieki iepazīstināja arī ar savu skaisto pilsētu. "Apskatījām Narvas cietoksni, vecās manufaktūras, 19. gadsimtā celtās baznīcas un daudz ko citu. Pabijām Ustjnarvā, kur mūs pārsteidza līdz horizontam aizsalusi jūra," par ekskursiju

Pie baltā fliģēla. Konkursa noslēguma koncertā, kas notika vietējā tirdzniecības centrā, uzstājās tikai labākie. Viņu vidū bija arī balvenietis Dāvis Lāpāns, kurš izpildīja divas Jura Karlsona sacerētas prelūdijas.

gūtajiem iespaidiem stāsta vijoļspēles skolotāja Zoja Zaharova.

Konkursantu sniegumu vērtēja prominenta žūrija, kuras sastāvā bija Igaunijas Mūzikas un teātra akadēmijas vokālais pedagogs Vilja Sliževskis, Igaunijas skolēnu jautākā kora mākslinieciskais vadītājs un diriģents Tāvi Esko, Tallinas mūzikas vidusskolas direktors Vaļdo Rūtelmā un

Sanktpēterburgas vīru vokālā ansambļa "Kovčeg" mākslinieciskais vadītājs Valērijs Perovs.

Balvu puikas konkursam gatavoja ļoti citīgi, tādēļ panākumi neizpalika. Dāvis Lāpāns ieguva 3.pakāpes zelta diplomu, Ernests Mežāls mājās pārvēda 2.pakāpes bronzas diplomu, bet Kirils Siņko – 1.pakāpes bronzas diplomu.

Izmēģina žurnālista profesiju

Jau vairākus gadus Balvu Valsts ģimnāzijas audzēknji aktīvi darbojas virtuālās enciklopēdijas "Latvijas Iaudis uz 21. gadsimta sliekšņa" veidošanā, piedaloties dažādos radošo darbu konkursos. Šajā mācību gadā skolēniem bija iespēja pārtapt par sporta žurnālistiem, intervējot savā un kaimiņu novados pazīstamus cilvēkus, kuru dzīvē sportam ir liela nozīme.

Konkursā piedalījās piecas Balvu Valsts ģimnāzijas audzēknies un pūsis no Eglaines pamatskolas. Balvu Valsts ģimnāzijas skolniece Ieva Lauskiniece intervēja sporta skolotājus, trenerus, sporta meistarus svara bumbu celšanā Jāni un Aināru Dokānu, Elvītu Zelču intervēja sporta skolotāju Ivetu Kacēnu, Laura Gercāne un Laura Jermacāne rakstīja par daudzsoļošajiem šķēpmētējiem Zigismundu un Katrīnu Sirmajiem, bet Māru Kairišu uzrunāja Kairišu dzimtas sportiskos vīriešus. Balvu Valsts ģimnāzijas meiteņu komandai pievienojās Eglaines pamatskolas 9. klašu skolnieks Edgars Konivals, kurš rakstīja par savu sporta favorītu – treneri Lauri Krēmeru. Jautātās, kādēļ izvēlējies intervētie šo sportistu, Edgars stāsta, ka daudziem zēniem Rugāju pusē Lauris Krēmers ir autoritāte un paraugs itin visā. Edgars četras reizes nedēļā apmeklē basketbola treniņus un L.Krēmera organizētās vasaras sporta nometnes. Puisis uzskaata, ka trenerim ir nozīmīga loma viņa dzīvē. "Par žurnālistu noteikti nekļūšu, drīzāk dzīvi saistīšu ar sporu," pēc konkursa atzīna skolēns.

Laura Gercāne, kura kopā ar klasses biedreni Lauru Jermacāni intervēja šķēpmētējus Zigismundu un Katrīnu Sirmos, atzīsta, ka jautājumus intervijai palīdzēja sagatavot skolotāja Lūcija Jermacāne. "Interesējāmies, kādas ir šo šķēpmētēju autoritātes sportā, kā viņi sāk nodarboties ar sportu, vai ģimene atbalsta šo nodarbošanos," stāsta meitenes. Laura saka, ka veidot interviju bija interesanti, bet grūti, tādēļ žurnālista profesiju viņa nākotnē izvēlēties negrasās.

1. aprīļi skolēnus uzaicināja uz konferenci "Sportiska tauta – stipra tauta" Latvijas Sporta muzejā, kurā ar zinātniskajiem darbiem uzstājās 6 skolēni. Prezentēto darbu izvērtēšanai un virtuālās enciklopēdijas sadaļas "Jaunais sporta žurnālists"

Foto - no personīgā arhīva

Saņem apbalvojumus. Neizpalika balvas arī individuālajā vērtējumā. Māra Kairiša saņēma 3.pakāpes diplomu un grāmatu par mākslas vingrošanu, bet Edgars Konivals – balvu no Latvijas Basketbola savienības par oriģinālu pieeju dzīvesstāsta veidošanā.

atvēršanai sekoja laureātu apbalvošana. Vēlāk konkursa dalībnieki devās izzinošā ekskursijā uz Latvijas Sporta muzeju un tikās ar basketbola slavenībām, gūstot atziņas turpmākajai dzīvē.

Konkursā bija pārstāvētas 18 skolas un 2 augstskolas. Vērtēšanai iesniedza 64 darbus, no tiem virtuālajā enciklopēdijā ievietoja tikai 45 skolēnu rakstus. Sportistu dzīvesstāstus vērtēja vairākās nominācijās pa klašu grupām. Visi mūsu skolēnu darbi bija augstu novērtēti un ir ievietoti enciklopēdijā. Balvu Valsts ģimnāzijas komanda ieguva 3. pakāpes diplому pamatskolu grupā. Zīmīgi, ka šajā grupā 1. un 2.pakāpes vērtējumus nepiešķira.

19. aprīļi skolēni – dzīvesstāstu autori – savus darbus prezentēs Balvu novada sporta skolotāju metodiskās apvienības sanāksmē un iepazīstinās klātesošos ar virtuālo enciklopēdiju.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Tepat starp mums

Kompromiss ar sevi un turpmāko dzīvi

Nav viegli runāt par smagu slimību. Diemžēl tā savā ceļā ļaudis nešķiro. Vēl vakar biji jauns un stiprs, šodien jūti, ka kājas vairs neklausa. Kādā dienā, nevarēdams noiet pa dārza celiņu, iekriti tieši grāvī. Multiplās sklerozes gaita un forma mēdz būt dažādas. Tautā to parasti dēvē par izkaisīto sklerozi. Vienpadsmit gadus ar šo slimību sadzīvo Sarmīte Babre. Viņai tā piezagās, pašai esot divdesmit piecu gadu plaukumā.

Ārsti skaidro, ka multiplā skleroze ir hroniska un diemžēl neārstējama slimība, kas bojā centrālās nervu sistēmas balto vielu nervu šķiedras galvas un muguras smadzenēs. Dažādās nervu sistēmas vietās – sākot no galvas smadzenēm līdz muguras smadzeņu bojājumiem - dažādos laikos rodas arvien jauni sklerozes perēklīši, atkailinātas nervu šķiedras. Pirmie simptomi parasti ir tādi, ka pacents neapzinās nopietnas saslimšanas tuvošanos. Sarmīte stāsta, ka sākotnēji viņai bijusi acu miglošanās, roku pirkstu tirpšana. Pārņemis arvien jūtamāks nespēks. Un tā soli pa solim, līdz kustību traucējumi kļuvuši arvien biežāki un nopietnāki. Sarmīte priečājas, ka ģimenes ārsts tam pievērsis nopietnu uzmanību, viņa aizsūtīta uz konsultāciju pie neurologa, un diagnoze uzstādīta visai ātri. Viņa nokļuvusi arī Rīgas ārstu redzeslokā, un izdarīti vēl citi nopietni izmeklējumi – magnētiskā rezonanse. Nopietnā diagnoze diemžēl bija pareiza.

Arī Sarmīte ir uzdevusī tik būtisko jautājumu: kāpēc smagā slimība piemeklēja tieši viņu? Pirmie pieci gadi, kā pati atzīst, bijis laiks, kad jātieka pāri šokam un jāsamierinās ar nenoveršamo faktu. Citas iespējas jau nav, tādēļ jātrod kompromiss ar sevi un turpmāko dzīvi. Ar izkaisīto sklerozi slimīvi pasaulē, un medīki atzīst, ka joprojām nevar skaidri pateikt, kas konkrēti izraisa šo saslimšanu, lai gan zinātniskiem pētijumiem tērē miljoniem dolāru. Arī Latvija ietilpst augsta riska zonā, un gadā te reģistrē līdz 100 jauniem saslimšanas gadījumiem. "Visgrūtākais ir pieņemt domu, ka tev patiešām ir šī slimība un būs jāiemācās ar to sadzīvot," atzīst Sarmīte. Slimība diemžēl progresē. Vienam lēnāk, citam pat ļoti strauji, kad invaliditātes krēslā nākas iesēsties gada laikā. Sarmīte pārvietojas ar kruķa palīdzību. Riti ir visgrūtākie – piecelties dažreiz var tikai ar lielu saņēšanos, un ceļš līdz tualetei šķiet nebeidzami garš. "Man ir jārēķinās ar faktu, ka es nekad vairs nevarēšu fiksī izplānot savu dienu un kaut kur aši doties ceļā. Man vienmēr jāpatur prātā doma: vai es to varēšu, vai man tas sanāks?" stāsta Sarmīte. Multiplās sklerozes slimnieki ir invalīdi un viņu darba spējas atkarīgas no konkrētā veselības stāvokļa un pašsajūtas. Sarmīte teic, ka viņai būtu vēlēšanās arī ko pastrādāt, tikai - kur atrast piemērotu darbu? Tas noteikti nevarētu būt astoņu stundu darbdienas ilgumā, tam vajadzētu būt brīvā laika režīmā. Bet viņa varētu darboties mājās savā ierastajā vidē. Piemēram, veidot floristikas izstrādājumus. Žēl, bet aptuveni gada laikā Sarmīte tā arī nav saņēmusi no aģentūras pozitīvu atbildi par šādiem kursiem. Toties pirms trim gadiem viņai bija iespēja mācīties šoferu kursos. Sarmīte ir ieguvusies tiesības un, ja vien pašai būtu sava automašīna, bez problēmām varētu pārvietoties. Bet te priekšā šķērslis. Invaliditātes apliecinošo kartīti automašīnai var saņemt tikai savam personīgajam transportlīdzeklim. Ja viņa brauktu ar radinieku vai kaimiņa auto – tas neskaitās, līdz ar to nav tiesību izmantot arī invalīdiem paredzētās autostāvvietas. Šoferu kursos viņai veicies ļoti labi, arī instruktors bijis atsaucīgs.

Krāsainas puzzles un zivis

Par slimību un savu nevarēšu nedrīkst domāt, kur nu vēl čikstēt un nemitigi to atgādināt sev vai citiem. Šo domu Sarmīte īsteno pati un vēlas atgādināt arī citiem sev lidzīgajiem. Skumjas un asaras nepalīdzē! Lai aizmirstos, Sarmīte, pie mēram, liek puzzles. Gala iznākumā viņai sanāk lielas, rakstainas un skaistas gleznas no vairāk nekā tūkstoš maziem krāsainiem gabaliņiem. Viena tāda, glīti ierāmēta, stāv istabā virs gultas. Pārējās glabājas uz skapjaugšas. Viņas sabiedrotie ikdiņā ir arī milīgais kaķis, kuram ļoti patīk spēlēties, un akvārijs ar skaistām zivtiņām un zaļiem ūdensaugiem. Dzīvokli tas rada mājīgu, nomierinošu atmosfēru, un zinām - tieši mazie,

Foto - M.Sprudzāne

Galvu augšā! Ar tādu moto cenšas dzīvot Sarmīte Babre. Par atbalstu viņa saka paldies gan saviem tuvākajiem cilvēkiem, gan Balvu medīkiem. Ārstēšanās kursus slimīcā viņa iziet reizes piecas gadā. Ja mājās saķer pārāk lielas sāpes, zāles injicē virs. Saprotos ikdienā ir arī dēlēns, kurš pats paēd brokastis un sapošas uz skolu.

ikdienišķie prieki ir mūsu dzīves lielākā bagātība. Vasara Sarmīte dodas uz netālajiem diķiem, kuru saimnieks atļauj makšķerēt. Arī tā ir relaksācija, kas viņas ikdienai piešķir krāsas. Ne mazāk svarīgi, lai šādus cilvēkus saprastu ar tuvinieki un sabiedrību. Bet žēlošana un nemitīga līdzjūtība gan nav vietā. Sarmītei nepatiks, ja kāds viņai reizes trīs pieņemis krēslu un piedāvās apsēsties. Būs jau domāts labi, taču lieki. Ja vajadzēs krēslu, Sarmīte pati to atradis vai palūgs. Reizēm sabiedrības attieksme ir pavism skarba, piemēram, uz ielas, veikalā. Multiplās sklerozes slimnieki slikti pārvietojas, jo slimībai raksturīgs locekļu vājums, izmaiņas gaitā, pacientiem ir jušanas un koordinācijas traucējumi. Bet kāds šos cilvēkus, redzot uz ielas, nosauc par dzērājiem, kuri, lūk, rīta stundā jau iet šūpodamies. Sarmīte atzīst, ka viņai, dzirdot šādu raksturojumu, visbiežāk izteikušas gados vecākas sievietes. Vai arī ainiņa veikalā, kad viņa lēnām ber maiņījā cepumus un kāds skaļi nosaka, ka cepumus no tās kastes vairs nevar nemt. Sarmīte teic: "Tagad man tik ļoti vairs nesāp. Esmu apradusi, dzirdēto pārvēršu par joku. Bet sākotnēji tas patiešām bija šoks." Taču vienlaikus viņas teiktais liecina, ka par šo tēmu ir jārunā, jāstāsta par multiplā sklerozi, lai sabiedrība atpazist šos cilvēkus, nebrīnās par viņiem un nevajadzīgi neaprūnā. Jo viņiem taču nav jāsēž mājās un no sabiedrības jāslēpjās. Sarmīte uz Balviem nokļūst ar māsas palīdzību, kura viņu aizved ar mašīnu. Parasti tas notiek reizi vai divas nedēļās. Tad viņa izstaigā veikalus un sapērkas. Sarmīte gan rēķinās ar saviem spēkiem, jo neko daudz un smagu viņa panest nevar. Vislabāk iepirkšanās veicas, ja blakus iet kāds no savejiem.

Pagājušā gada jūnijā darbību atjaunoja Balvu multiplās sklerozes nodaļa, kuras vadību uzņēmusies Sarmīte Babre. Viņa atklāj, ka bijušā Balvu rajona teritorijā ir 15 multiplās sklerozes slimnieki. Statistika liecina, ka pirmās saslimšanas pazīmes visbiežāk novēro vecumā no 18 līdz 40 gadiem, turklāt sievietēm biežāk. Starp 15 mūspuses novadu slimniekiem vairums ir dažādu gadu sievietes, starp kurām jaunākā ir 36 gadus vecā Sarmīte, taču jāatceras, ka viņa slimība 11 gadus. Lielākā problēma, kā atzīst nodaļas koordinatore, ir multiplā slimnieku pārvietošanās iespējamība. Viņi gribētu piedalīties svētkos, pasākumos, iziet sabiedrībā, taču vairumam ir ļoti ierobežotas iespējas. Un notiek tā, ka cilvēki bieži sēž četrās sienās. Ar prieku Sarmīte atceras, ka pērn nodaļas biedri ar uzņēmējās Dzintras Sprudzānes atbalstu sanākuši kopā pie kafijas galda un pārrunājuši sev svarīgas aktualitātes. Šogad, vismaz pagaidām, tādas tikšanās nav bijis. Savstarpējā saziņa lielākoties notiek sazvanoties vai caur internetu. "Mēs viens otru saprotam, un mums ir svarīgi izrunāties," atzīst Sarmīte.

Īsumā

Atvainojas par notikušo

Iepriekšējā "Veselības" lappusē stāstījām par Viksnas pagasta iedzīvotājas Vija Keiseles nepatīkamo pārdzīvojumu, kad viņas ģimene, izsaucot ātrus, sastapās ar visai nesmalkjutīgu medīki Unu Kolosovu. Slimo vīrieti ārstniecības iestādē nogādāja nākamās dienas ritā pēc atkārtota izsaukuma ar citas brigādes palīdzību. Pavadijis slimīcā nedaudz vairāk par nedēļu, viņš aizgāja viensaulē.

Pēc publikācijas redakcija saņēma vairākas atsaukmes. Rugāju novada iedzīvotāja piezīmi, atcerēdamās sastapšanos ar minēto medīki savās mājās, un arī pauða viedokli par, viņasprāt, necienīgu viņas izturēšanos. Vairāki lasītāji izteica paldies Vijai Keiselei par uzdrīkstēšanos un atklātību, stāstot par saskarsmi ar medicīnas darbiniekiem. Šādu pateicību saņēmusi arī pati Vija Keisele. Redakcijai viņa atklāja, ka pēc notikušā ar viņu vairākkārt runājis Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta speciālists no Valmieras, kurš Vijai Keiselei arī atvainojies savā un iepriekšpieminētās mediķes vārdā par notikušo. Viksnas pagasta iedzīvotāja cer, ka ne viņai, ne citiem novadu cilvēkiem, izsaucot ātrās palīdzības brigādes, turmāk nenāksies pieredzēt nepatīkamas situācijas.

Laba aura pēc eiroremonta

Pēc eiroremonta gluži vai citu telpu izskatu pieņemis feldšeru - vecmāsu punkts Rugāju novada Skujetniekos. Visai mājai ir centrālapkure, salikti jauni logi. Punkta vadītāja Lidija Logina atzīst, ka ar lielu prieku darbdienās iet uz darbu, lai tiktos ar pacientiem un palīdzētu viņiem atgūt veselību, jo darbavietā valda laba aura. Feldšeru punktā pazudusi lielā, apļā krāns, dodot vietu ērtai uzgaidāmajai telpai. L.Loginas rīcībā ir mājīgi iekārtota pieņēšanas telpa, kā arī procedūru kabinets. Feldšeru punktā nomainītas pilnīgi visas mēbeles. L.Logina atzīst, ka eiroremonts viņas darbavietā ir laba dāvana pirms iešanas pensijā. Taču viņa gatava tur strādāt joprojām, ja tikai tāda iespēja būs.

Žurnālisti ir aktīvi ļaudis

Foto - M.Sprudzāne

Aprilī Balvu Sirds veselības kabineta bezmaksas pakalpojumus uz vietas saņems vairāki strādājošo kolektīvi, jo kabineta māsiņa Tamāra Ivanova dosies izbraukumos. Pirmdien savu veselību pārbaudi ja laikraksta "Vaduguns" žurnālisti un darbinieki. Sirds veselības kartē medmāsa ierakstīja glikozes, holesterīna, triglicerīdu un vēl citus mērījumus. Viņa ar prieku secināja, ka kopumā kolektīvam ir labi sirds veselības rādītāji. Tas lāuj secināt, ka žurnālisti ir visai pareiza dzīvesveida piekritēji, cenes ēst veselīgi un nav arī mazkustīgi.

Pneimonija par divdesmit sešiem tūkstošiem dolāru

Pavasarī un straujais atkusnis līdzi nes mainīgus laika apstākļus - ne velti pavasari raksturo kā mānīgu un viltīgu gadalaiku. Arī medīki atgādina, ka vēlme par ātru nomest apģērbu un aizmirst piesardzību var beigties ar veselības problēmu saasināšanos un vīrusu saķeršanu. Tā, lūk, interesantu gadījumu martā piedzīvojusi apdrošināšanas kompānija "Balta", kas saņēmusi atlīdzības izmaksas pieteikumu 26 tūkstošu dolāru apmērā. Tāda ir aprēķinātā summa, ko kompānija garantējusi kādam Latvijas pilsonim, kurš, atrodoties ASV, saaukstējās un saslima ar plaušu karsoni. Divu dienu ārstēšanās slimīcā šim "Balta" klientam izmaksājusi tik lielu summu. Klientam bija standarta ceļojuma apdrošināšanas polise. Taču nosauktā summa ir tikai sākotnējais aprēķins, kas arī ir garantēts izmaksai, galējās izmaksas varētu būt vēl lielākas.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Padoms

Izgatavo dāvanu pats

Lietiķas mākslas izstrādājumi estētiski bagātina vidi, kurā dzīvojam. Pašrocīgi gatavotie darinājumi kalpos arī kā laba un miļa dāvana tuviniekiem vai draugiem. Tuvojoties Lieldienām, vizuālās mākslas skolotāja Larisa Berne iesaka pamēģināt auduma apgleznošanu.

Tekstilkrāsas nopērkamas Balvos veikalā "Manas bildes". Pēc krāsu sedzamības izšķir krāsas gaišiem un tumšiem audumiem. Pēc vizuālā izskata krāsas iedala: pamatkārās (balta, dzeltena, sarkana, rozā, zila u.t.t.), metālkrāsas (zelta, sudraba, kapara), metalizētās (pērļu koša, zaļa ar mirdzumu, zila ar mirdzumu, sarkana ar mirdzumu u.t.t.), fluo jeb neona (koši dzeltena, koši rozā, koši zaļa u.t.t.), hameleona jeb luster (perlmutra baltas ar atstarojošu toņefektu). Krāsas jaucot kopā, iegūst neierobežotas tonu variācijas.

Apgleznošanas iesācējiem L.Berne iesaka pirms krāsošanas kopēt zīmējumu uz auduma vai arī izmantot gatavus šablonus.

Apgleznošanas secība:

- Audumu izmazgāt, lai atbrīvotu to no konservantiem.
- Izžuvušo audumu uzklāt krāsu necaurlaidīgai pamatnei, jo krāsas klāšanas procesā izsūcas cauri audumam.
- Pirms lietošanas sakratīt krāsu pudeles, lai krāsa samaisītos.
- Krāsu klāt neatšķaidītu, suligos slāņos. Ja nepieciešams, var piejaukt šķidinātāju vai nelielu ūdens daudzumu (ja ūdens būs daudz, kontūras izsmērēsies).
- Pēc 24 stundām audumu no kreisās puses gludināt 5 minūtes, nemanot vērā šim audumam atbilstošu temperatūru, taču ne augstāku par 150 grādiem. Tas nepieciešams, lai audums kļūtu izturīgs pret nodilšanu un mazgāšanu.
- Izmantotos instrumentus un paligrīkus uzreiz pēc krāsošanas nomazgāt ar ūdeni.
- Apgleznotos audumus mazgāt saudzīgā režīmā 40 grādu temperatūrā.

"Lai Jums daudz radošu un interesantu ideju!" novēl L.Berne.

Foto - no personīgā arhīva

Skaista dekorācija telpai

Foto - Z. Logina

Balvu Amatniecības vidusskolas meistaru istabā glabājas vairāki skaisti bijušo un tagadējo skolēnu darbi, kas kalpo kā paraugs tiem, kas vēl tikai apgūst kokapstrādes pamatus. Bieži vien, darinot dažādus priekšmetus mājtūribas stundās, puišiem rodas dziļāka interese par kokapstrādi, un šī nodarbe pamazām pārtop par profesiju. Piemēram, šī no virpotām koka detaļām darinātā dekoratīvā koka auna, kas tapis kā mājasdarbs Valsts Mājtūribas un mājsaimniecības olimpiādei, autors Vilnis Jakovjevs studē kokapstrādes tehnoloģijas Jelgavas Lauksaimniecības universitātē.

Aktuāli

Gumijas zābaki - stilīgi un praktiski

Gumijas zābaki nākuši modē īsā laika spridī. Šie apavi kļuvuši populāri ne tikai tāpēc, ka tos nēsā slavenības un politiķi, bet vairāk tāpēc, ka mūsu laika apstākļi spiež domāt par pašu ērtibām un veselību. Kūstošā sniega izveidotās peļķes rosina meklēt mitrumizturīgus apavus, kas būtu ne tikai ērti, bet arī izskatīgi.

Apavi, ko kādreiz kājās āvām, ejot mežā vai briņot kartupeļu vagā, tagad kļuvuši par modes aktualitāti. Šosezon dažādu krāsu un modeļu *gumijnieki* atrodami ne tikai vietējās bodēs, bet pat tādu pasaulei slaveni modes namu kā *Emporio Armani, Gucci, Chanel, Dolce&Gabbana* un *Burberry* jaunākajās kolekcijās.

Nejūtas kā traktoriste

Šajā pavasarī jebkura modes dāma var droši staigāt gumijas zābakos, nebaudoties, ka garāmgājēji rādis uz viņu ar pirkstiem un aiz muguras sačukstēsies. Sievietes labprāt steidz izmantot modes kaprīzi, kas ļauj justies ērti, nezaudējot savu koptēla stilīgumu. Par laimi, arī Balvu veikalos atrodams pietiekami plašs gumijas zābaku sortiments.

Balveniete KRISTĪNE LOGINA savus melnbalti puķainos gumijas zābaciņus iegādājās veikalā "Feja" pirms trīs nedēļām. "Gribēju gumijas zābakus ar papēdi. Un no tiem, kas bija pieejami, šie man iepatikās vislabāk," stāsta Kristīne. Izvēlēties gumijas apavus pavasara sezonai jaunieti rosināja vēlme nedomāt par laipošanu starp ūdens lāmām. "Patīk, ka nav jājet ar zemē nodurtu skatienu. Tagad varu droši brist cauri peļķēm!" priečājas jaunā sieviete.

Kristīne atzīst, ka viņai patik gērbties ērti, tādēļ modes tendencēm īpaši neseko. Savu gērbšanās stilu viņa sauc par brīvu no aizspriedumiem, bet jaunos zābaciņus - par glītiem, sievišķiem un moderniem. "Mani *gumijnieki* ir pietiekami skaisti, lai tos vilktu pie jebkura ikdienas apgērba. Noteikti nejūtos tajos kā traktoriste!" smēj jauniete. Tomēr telpās Kristīne priekšroku dod kurpēm, jo gumijas zābaki "neelpo".

Divi vienā

Balveniete LOLITA VĪKSNIŅA priekšroku dod apaviem uz zema papēža vai vispār bez tā. Izvēloties zābakus pavasaram, kādā no Balvu tirdzniecības vietām viņa ievēroja skaistus gumijas zābakus ar stepētiem auduma stulmiem. "Agrāk nenesāju *gumijniekus*, jo veikalos nebija lielas izvēles. Šie zābaki iepatikās, jo, būdami no gumijas, tie tomēr izskatās kā parasti zābaki. Tā teikt - divi vienā!" priečājas sieviete. Ar savu izvēli viņa ir apmierināta: "Šogad bija īpaši sniegota ziema, tādēļ gaidīju slapju pavasari. Agrāk, nēsājot parastus zābakus, kājas dažreiz izmirka, tagad no tā nebūs jābaidās." Lolita piekrīt, ka pēdējā laikā gumijas zābaki strauji nākuši modē un to izvēle veikalos plauktos ir pietiekami plaša. "Balvu veikalos nopērkami dažādi gumijas zābaki, taču Rēzeknes tirgū izvēle ir vēl lielāka. Tur atrodami zābaki visām gaumēm - īsi, gari, pat pāri celim un visās iespējamajās krāsās. Bērnu zābakus cenšos iegādāties Rēzeknē, jo tur ir lielāka izvēle, kā arī tie ir lētāki," stāsta sieviete.

Savu modeli vēl meklē

Gulbeniete SINTIJA SMIRNOVA, kura ik dienu ierodas Balvos, jo šeit strādā, vēl tikai meklē savu īsto gumijas zābaku modeli. Pagaidām viņai Balvu veikalos nav izdevies atrast piemērotu apavu pāri. Iegriezusies veikalā "Vigo", jauniete priečājās par plašo modeļu izvēli, tomēr sev piemērotus zābakus joprojām nevarēja atrast. "Gribētos garus, mazliet spilgtākus zābakus bez papēža," viņa prātoja. Sintija uzskata, ka skaisti *gumijnieki* labi izskatās pie garajām un arī kapri biksēm, kā arī legingiem. "Pie svārkiem un kleitām gan tos nenēsātu," viņa atzīst.

Veikala "Vigo" pārdevēja Sarmīte Tutiņa piekrīt, ka *gumijnieki* šobrīd ir ļoti pieprasīti. "Visbiežāk pircēji vēlas iegādāties zābakus uz papēža, kā arī lielos izmērus. Jaunietes labprāt pērk rūtainos zābakus, arī oderētos *gumijniekus* un puķainos zābaciņus," pircēju iecienītākos modeļus uzskaita pārdevēja. Tirdzniecības darbinieces pieredze rāda, ka vīrieši nav tik atsaucīgi modes tendencēm. Viņi gumijas zābakus joprojām uzskata tikai par darba apaviem. "Vēl aizvien cilvēki prasa PSRS laikā ražotus gumijas zābakus. Diemžēl tādus Latvijā vairs neražo. Zābakus tagad ieved no ārvalstīm - Lietuvas, Polijas un citām," stāsta pārdevēja.

Moderni un ērti. Lolita Vīksniņa uzskata, ka raibi un puķaini *gumijnieki* vairāk piestāv jaunām meitenēm. Šis modelis viņai iepatikās tieši tāpēc, ka nelīdzinājās ierastajiem gumijas zābakiem.

Stilīgi zābaki. Veikalos pieejamo gumijas zābaku modeļi un izmēri ir tik dažādi, ka tos iespējams pieskaņot gandrīz katram apgērbam.

Melni ar baltām puķēm. Kristīne Logina izvēlējusies melnus zābakus ar baltām ziedu kontūrām.

Stilista atzinā:

Imidža skolas - studijas "Unestyle" audzēkne, topošā stiliste INETA SKOPĀNE par gumijas apaviem saka: "Šobrīd gumijas zābaki ir ļoti aktuāli. Tā ir viena no pieprasītākajām precēm veikalos. Tie ir ērti un stilīgi, ļoti piemēroti mūsu klimatam - īpaši rudeni un pavasari. Gumijas zābaku dizains ir pilnveidots, un katrai var atrast apavus savai gaumei. Krāsu un ornamentu dažādība ir ievērojama (rūtaini, svītraini, puķaini). Veikalos pieejami visdažādākie gumijas zābaku modeļi (ar papēdi, bez papēža, platformas). Gumijas zābaku fasoni ir tik dažādi, ka tos iespējams pieskaņot gandrīz visiem apgērbiem. Galvenais kritērijs - lai patik pašam. Kaut gan vīriešu gumijas apaviem nav tik liels pieprasījums kā sieviešu un bērnu zābakiem, arī stiprā dzimuma pārstāvjiem veikalos pieejami dažādi modeļi: ar metāla purngalu, ar siltu oderi vai savelkamu manžeti.

Tomēr šos zābakus nevajadzētu nēsāt katru dienu, jo tie var kaitēt veselībai. Gumijas apavus nevajadzētu nēsāt telpās, jo tie "neelpo". Tas var radīt diskomfortu, arī veselībai nenāk par labu. Regulāri nēsājot gumijas apavus, riskējat saslimt ar reimatismu vai artritu. Pati nēsāju tā saucamos botfortus (zābakus augstumā virs ceļa) ar gumijas pamatni un auduma augšdaļu."

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Strauji samazinās bērnu dzimstība

Sarunas tēma: vai demogrāfiskā situācija Latvijā ir apdraudēta?

Televīzijā ik pa laikam skatītāju uzmanību piesaista reklāma par demogrāfisko situāciju, informējot, ka pēdējos divdesmit gados Latvijā dzimstība samazinājusies uz pusi, bet Igaunijā - palielinājusies. Rodas jautājums: kāpēc jaunajās ģimenēs dzimst mazāk bērnu? Varbūt atbildīgi par to ir ne tikai vecāki, bet arī valsts? Kas paliks dzīvot Latvijā, ja dala jauniešu aizbrauks uz ārzemēm? Atbildes uz šiem jautājumiem šonedēļ meklē arī Saeimā, kur notiek diskusijas par demogrāfijas jautājumiem un cilvēkresursu izmaiņu ietekmi uz sociālekonomiskajiem procesiem Latvijā.

Sarunā piedalās:

GUNTA RAIBEKAZE, Vīksnas pagasta pārvaldes vadītāja;
ILONA IVANOVA, Balvu pagasta sociālā darbiniece;
KARĪNA VECĀ, studē augstskolā sociālo darbu;
INGA KATAJA-PAEGLE, jaunatnes lietu speciāliste.

Kā vērtējat demogrāfisko situāciju Latvijā?

KARĪNA: -Demogrāfiskā situācija pasliktinās, jo cilvēkus baida neskaidrā nākotne.

ILONA: -Latvijā ir zema dzimstība, jo laikā, kad nākotne nav paredzama, jaunie cilvēki baidās uzņemties atbildību. Valstij un politiķiem vajadzētu sākt domāt, kā atbalstīt ģimenes un jaunos cilvēkus. Pagaidām pie mums šajā un arī citos jautājumos nav stabilitātes.

GUNTA: -Demogrāfiskā situācija Latvijā strauji pasliktinās. Statistika liecina, ka mēnesī par tūkstoti iedzīvotāju nomirst vairāk, nekā piedzīst. Mēs vēl neapjaušam patieso situāciju. Māmiņu vecums, kurām dzimst bērni, palielinās. Ja pirms 30-40 gadiem bērni dzima lielākoties sievietēm 18-24 gados, tad tagad 24-35 gados. Cilvēki vispirms vēlas iegūt izglītību, atrast darbu un tikai tad domāt par bērniem. Valstī nav plānošanas, kas attiecas uz ģimeni un bērniem. Astoņi lati, kurus katru mēnesi ģimenes saņem kā pabalstu, dažai ģimenei ir ievērojama nauda, dažai tā neizsaka neko. Bet runa neiet tikai par naudu, bet galvenokārt par attieksmi.

INGA: -Agrāk jaunās māmiņas redzēja perspektīvu nākotnē iegūt izglītību un strādāt. Arī es esmu apvienojusi precēšanos un bērnu dzemēšanu ar studijām un darbu. Tagad jaunās māmiņas šādu perspektīvu neredit. Novērots, ka sievietes, kurām jau ir lieli bērni, izšķiras par vēl kāda bērna ienākšanu ģimenē. Bet ne jaunieši. Politīki neredit nākotnes vīziju. Arī mums ir neskaidrība par rītdienu. Kad man dzima pirmais bērns, varēja

dzīvot mājās līdz bērna 3 gadu vecumam, vēlāk - līdz pusotra gada vecumam. Sievietēm, kuras vēlētos dzemdēt, rodas jautājums: kur ir garantija, ka bērnu piedzīšanas brīdi būs māmiņu algas?

Kā demogrāfisko situāciju varētu uzlabot?

KARĪNA: -Domāju, ka mātei jādzīvo mājās ar bērnu, līdz tas saniedz 2 gadu vecumu, nevis pusotru gadu. Bērnām pirmajos dzīves gados ir ļoti svarīga emocionālā saikne ar mammu. Labs piemērs ir Igaunijā (Valgā): ja piedzīst bērns, slimnīcā mammai uzdāvina bērna pūriņu. Ir svarīga valsts attieksme. Saprotu arī jautājumu par pabalstiem, jo valsts negrib paaugstināt pabalstus, lai nepadarītu cilvēkus no tiem atkarīgus. Valsts atbalsta trūcīgās ģimenes, bet nevis jaunās.

ILONA: -Lai valsts dod algas, ja nevar iedot pabalstus. Likumi mūsu valstī nav pārdomāti. Vairāk vajadzētu ieklausīties jaunajos cilvēkos. Uzskatu, ka audzināt bērnu - tas ir darbs. Diemžēl labvēlīgajās ģimenes māmiņas bieži vien izlemj nedzemdēt. Bet ģimenes un situācijas ir dažādas. Labi, ja ir, kas uzklausa topošās māmiņas, sniedz viņām atbalstu. Balvu pagastā izveidotas divas sieviešu atbalsta grupas. Ar māmiņām runā psihologs, viņas nav atstātas vienas. Māmiņas tad jūtas drošākas par nākotni, jūtas vajadzīgas sabiedrībai.

GUNTA: -Ja vecākiem nav darba, viņi baidās laist pasaule bērnu. Būtu jāpdomā, kā valsts var palīdzēt vientuļajām māmiņām. Zinām, ka jaunie vīrieši ne vienmēr gatavi uzņemties saistības un atbildību. Bērnudārzos daudzviet veidojas rindas. Kur likt bērnu, ja

mammai jāiet darbā, bet auklīti nevar atļauties? Tāpat jādomā par mājokļu jautājumu ģimenēm. Ja ģimene dzīvo vienības dzīvoklī, tad trešo bērnu viņi nez vai atļausies.

INGA: -Uzskatu, ka viens no slogiem jaunajām ģimenēm ir nodokļi. Ģimenēm ar bērniem vajadzētu lielākus atvieglojumus. Daudzas ģimenes nevar atļauties bērnus, jo viņiem nav pastāvīgas dzīvesvietas un darba. Ir ģimenes, kurām dzīvoklis iegādāts uz kredīta. Kad mēnesī nomaksā kredīta summu, no algas pāri nekas nepalieki. Bet pabalsts viņiem nepienākas, jo nav trūcīgi. Ar ko šie cilvēki, kuri strādā, sliktāki par trūcīgajiem? Ar to, ka laikā atmaksā kreditu? Es, piemēram, pēc abu bērnu piedzīšanas ātri atsāku strādāt. Bet mazi bērni bērnudārzos daudz slimī, viņiem vajadzīgs laiks, lai pierastu pie jaunās situācijas. Vai darbā vēlas darbinieku, kuram bieži slimī bērni? Tādējādi bērno kopš mazotnes radām nedrošību un nestabilitāti. Tāpat - vai ir zināms, cik vecākiem izmaksā pirkst bērniem zāles, autiņbiksītes, pārtiku? Valsts to kaut daļēji varēja sponsorēt. Vecāki, lai uzturētu ģimeni, bieži vien strādā vairākos darbos. Bērni sāk klaiņot, jo viņiem pietrūkst vecāku uzmanības.

Vai ir jāsatraucas, domājot par nākotni, ja dzimst arvien mazāk bērnu?

KARĪNA: -Protams, situācija mainīsies. Laukos paliks veci cilvēki, kuri nevarēs nekur aizbraukt.

ILONA: -Daudz ir tādu ģimeņu, kuras vēlas bērnus, bet dzīves apstākļu dēļ spiestas doties uz citām valstīm. Tur ir lielāks atbalsts ģimēnēm un labāki dzīves apstākļi. Jaunu cilvēku tendence ir domāt, ka šeit neko labu nesagaidīs. Dēls, kuram ir 16 gadi, redz, kā mēs ģimenē cīnāmies par izdzīvošanu, un arī domā braukt projām no Latvijas.

GUNTA: -Satracuc, ka jauni cilvēki dodas uz ārzemēm, tur izveido ģimenes, dzemē bērnus un tuvākajā laikā nedomā atgriezties. Tur valdība domā, lai ģimenes būtu kaut minimāli, bet materiāli nodrošinātas. Mūsu paaudze ir cīnītāji, bet jaunie tādi nav. Ja viņi redz, ka draugiem labāk klājas ārzemēs, tad arī paši vēlas doties prom. Un varbūt arī pareizi, jo ne katrs vecāks var atļauties samaksāt par studijām. Nav agrākie laiki, kad visiem bija darbs, neatkarīgi no izglītības.

INGA: -Ar gadiem samazināsies bērnu, līdz

ar to arī bērnudārzu un skolu skaits, bez darba paliks daudzi pedagogi. Runājot par studiju iespējām, gribu aicināt jauniešus studēt tuvāk dzīvesvietai. Arī Balvos ir iespēja iegūt augstāko izglītību. Ja nav jādomā par ceļa izdevumiem, dzīvošanu kopītnē, pārtikas iegādi, tad izdevumi krietni samazinās. Ir iespēja studēt arī jaunajām māmiņām. Pati pabeidzu augstskolu, kad meitai bija viens gadiņš.

Kādu redzat dzīvi laukos pēc 10-15 gadiem?

KARĪNA: -Cilvēki baidās saimniecot laukos, jo tur vajadzīga liela uzņēmība. Redzu divas iespējas: vai nu visi jaunieši aizbrauks projām, vai arī lielākā daļa pārcelsies uz dzīvi laukos, jo tur lētāk uzturēt mājokli, nekā pilsētā.

GUNTA: -Arī laukos dzīve nekad nav bijusi lēta, un ar katru dienu tā kļūst dārgāka. Malkas, tāpat arī degvielas un elektrobas, cena paaugstinās. Zemnieki nezina: pienu no viņiem iepirkas par 5 vai 25 santimi kilogramā. Jāņem vērā, ka pilsētas veikalos preces var bieži nopirk par akcijas cenu, tātad - lētāk. Lauku cilvēkam līdz veikalām vēl ir jātiekt. Arī medicīnas pakalpojumi pilsētā ir pieejami ikvienam, bet laukos, īpaši dziļā ziemā, ne visi var laikus nokļūt pie ārstā vai slimnīcā. Jaunie, kuriem ir darbs, dzīvos laukos, bet pārējie meklēs iespēju nopelnīt citur. Lauki paliks arvien tukšāki. Tukšās lauku mājas saimnieku radinieki izmantos vasarās kā kopā sanākšanas vietu, piemēram, kapusvētku dienā. Ja gribam, lai saglabājas lauki, valsts politikai jābūt vērstai uz lauku cilvēku atbalstu.

ILONA: -Cilvēki izlemj dzīvot tuvāk pilsētā, jo liels attālums līdz iestādēm un veikalim sadārdzina dzīvi. Jāsaka: cik pirmatnējos apstākļos mēs dzīvojam! Piemēram, ja agrāk autobusi kursēja bieži, tad tagad samazina vai slēdz reisus. Jāsāk domāt - attīstība iet uz augšu vai gluži pretēji - uz leju.

INGA: Laukos pēc 10-15 gadiem būs lieli klajumi. Ja būtu atvieglojumi nodokļu sistēmā, tad varētu uzsākt uzņēmējdarbību un piesaistīt darbaspēku, audzēt ekoloģiski tīrus produktus. Šobrīd, nomaksājot visus nodokļus, būtiska peļņa nesanāk. Strādāt strādāšanas pēc nav īsti pareizi. Par padarīto darbu nepieciešams arī atalgojums.

Kā jūs atbalstāt vai plānojat atbalstīt demogrāfisko situāciju?

INGA: -Arī man ir divas meitas - 7 un 4 gadus vecas. Viņas ļoti gaida brālīti. Šobrīd domāju, kā viņas izaudzināt un sniegt daudzpusīgas iespējas attīstībai. Tuvākajos piecos gados neredit iespēju plānot trešo bērnu.

GUNTA: -Man ir divas meitas - 16 un 18 gadus vecas. Savā laikā gribēju vairāk bērnu, jo pati esmu augusi bez māsām un brāļiem. Bet darbs, arī nedrošības sajūta, vai varēšu viņus izskolot, atturēja no šīs domas.

KARĪNA: -Man vēl bērnu nav, bet plānojam, ka mums tie būs vairāki. Uzskatu, ka ģimēnē vajadzīgi vismaz divi bērni. Pati esmu augusi labā ģimēnē, un man ar brāli izveidojušās ciešas un draudzīgas attiecības.

ILONA: -Bērni - tā ir liela laime. Man ir divi bērni, bet uzskatu, ka tas ir par maz. Meita jau ir liela, tagad jāgaida mazbērni. Priecājos par ģimēnēm, kur mazbērnu audzināšanā iesaistīs vecvecāki.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Laikraksts "Vaduguns" sadarbībā ar SIA "Senda Dz" reizi mēnesī lasītājiem piedāvā dažādas receptes – vienkāršas un sarežģitas. Šī uzdevuma īstenošanu sarežģī būtisks nosacījums. Proti, produktu iegādei, kas nepieciešami maltītes pagatavošanai, drikst tērēt ne vairāk kā piecus latus.

Labprātāk gatavo saldus ēdienus

SOLVITA GABRANOVA ir Rīgas Valsts tehnikuma Balvu filiāles vadītāja un skolotāja. Topošajiem komercpakaļpojumu darbiniekiem viņa pasniedz ekonomiku, uzņēmuma komercpakaļpojumu mācību un citus mācību priekšmetus. Brīvajā laikā Solvita aizraujas ar šūšanu un dažādu kārumu gatavošanu, ko ipaši novērtē viņas trīsgadīgais dēls Rūdis.

Viens no Solvitās iecienītākajiem gardumiem ir šokolādes kēksiņi, kuru gatavošanas procesā viņa labprāt piekrita dalīties ar "Vaduguns" lasītājiem.

Aizvāra saldo krējumu. Vispirms gatavo šokolādes krēmu, jo tam pirms pildīšanas kēksiņos nepieciešams atdzist. Pirmkārt, virs vāroša ūdens tvaika aizvāra saldo krējumu, lai pēc tam kuļot tas nepārtaptu sviestā.

Izkausē šokolādi. Uzvārītajam krējumam pievieno 300 gramus šokolādes, ko maisot izkausē un liek dzesēties. Pēc atdzišanas puto, līdz krēms paliek gaiši brūns un pietiekami stingrs.

Kausē sviestu un šokolādi. Kēksiņu mīklas gatavošanu sāk ar atlikušās šokolādes un sviesta izkausēšanu. To dara tāpat, kā ar krēmam paredzēto masu. Atdzesē.

Gatavo sev un citiem par prieku. Solvita atzīst, ka viņas ceptie kēksiņi un citi našķi garšo daudziem un pēc katra gaumes tiem var pievienot arī rozīnes, riekstus un plūmes. Ja kēksiņus cepj bieži, tad iepraktizējoties šis process aizņem vien nedaudz ilgāk par stundu.

Saputo olas. Kamēr iegūtā masa dziest, puto olas ar cukuru.

Pievieno miltus. Kad izveidojušās stingras putas, tajās pakāpeniski iesījā miltus, kartupeļu cieti un cepampulveri.

Sajauc mīklu. Visbeidzot pievieno nu jau atdzisušo sviestu un šokolādes masu un visu kārtīgi samaisa.

Liek kēksa formiņās. Mīklu liek silikona formiņās (var izmantot arī papīra formiņas) un liek cepties uzkarstētā cepeškrāsnī aptuveni 15 minūtes 170°C temperatūrā.

Iepilda krēmu. Kad kēksiņi atdzisuši, tos pārgriež uz pusēm un pilda ar sagatavoto krēmu. Dekorē ar mandelēm un kakao.

LAI PAGATAVOTU APTUVENI 30 ŠOKOLĀDES KĒKSIŅUS AR ŠOKOLĀDES KRĒMU, VAJADZĒS:
500g tumšas šokolādes (kēksiņiem un krēmam),
200g saldā krējuma,
200g sviesta,
100g cukura,
100g miltu,
2 ēdamkarotes kartupeļu cietes,
1 tējkāroti cepamā pulvera,
kakao pulveri un mandeles dekorēšanai.

Viļakas novadā

Aizvada ložu šaušanas sacensības

Svētdien Viļakas novadā notika ložu šaušanas sacensības, kurās piedalījās gan sava, gan kaimiņu novadu pārstāvji. Sacensības notika trīs disciplīnās.

Kā stāsta sacensību galvenais tiesnesis Evalds Vancāns, interese par šīm sacensībām varēja būt arī lielāka. Zinot, cik dalībniekus šautuvē Viļakas pamatskola var uzņemt, to bija pietiekami. Turklat nolikums ļāva vieniem un tiem pašiem sportistiem startēt arī citās vecuma grupās. Kopā aizvadīti starti trīs disciplīnās: šaušanā ar mazkalibra pistoli (10 šāvieni), ar pneimatisko šauteni (20 šāvieni stāvus) un ar mazkalibra šauteni (30 šāvieni guļus no rokas). Interesanti, ka vislabākais rādītājs šajās sacensībās bija Līnai Borovskai, kura ar mazkalibra šauteni no 30 šāvieniem uzrādīja 276 punktus. Šis rezultāts atbilst II sporta klases normatīviem. Sievietēm veterānēm visos vingrinājumos uzvarēja Mārite Vancāne.

Pārējie rezultāti: šaušanā ar mazkalibra šauteni jauniešiem: 1.vieta - Sergejam Saveljevam (266 punkti un III sporta klase), 2.vieta - Justam Zarembam, 3.vieta - Jevgēnijam Manžurcevam. Viriešiem 1.vieta - Dainim Babānam (271), 2.vieta - Sergejam Saveljevam, 3.vieta - Justam Zarembam. Veterāniem: 1.vieta - Pēterim Orlovam (267), 2.vieta - Ēvaldam Vancānam, 3. un 4.vietu dalīja Aigars Mačs un Jānis Gruševs.

Šaušanā ar mazkalibra pistoli jauniešiem: 1.vieta - Justam Zarembam, 2.vieta - Jevgēnijam Manžurcevam,

Foto - no personīgā arhīva

Startē Pēteris Orlovs. Viņš izcīnīja divas uzvaras veterānu grupā - šaušanā ar mazkalibra šauteni un mazkalibra pistoli.

3.vieta - Sergejam Saveljevam. Viriešiem 1.vieta - Justam Zarembam, 2.vieta - Pēterim Orlovam, 3.vieta - Imantam Mozulim. Veterāniem 1.vieta - Pēterim Orlovam, 2.vieta - Imantam Mozulim, 3.vieta - Aigaram Mačam.

Šaušanā ar pneimatisko šauteni jauniešiem: 1.vieta - Justam Zarembam, 2.vieta - Jevgēnijam Manžurcevam, 3.vieta - Agrim Petrovam. Viriešiem dalīta 1. un 2.vieta Jānim Gruševam un Jānim Šaicānam, 3.vieta - Dainis Babāns. Veterāniem dalīta 1. un 2. vieta Jānim Gruševam un Jānim Šaicānam, bet 3. vieta - Imantam Mozulim.

9.aprīlī Viļakas pamatskolas šautuvē sacensības rīkos "Latvenergo" Ziemeļaustrumu reģiona arodorganizācija sadarbībā ar Viļakas novadu.

Pēta mērķus. Lai neklūdītos punktu saskaitīšanā, to pēta pat ar lupu.

Foto - no personīgā arhīva

Īsumā

Cīnās Lietuvā

Foto - no personīgā arhīva

25. un 26. martā Lietuvā notika 17.starptautiskais turnīrs grieķu - romiešu cīņā "Visaginas kauss". Turnīrā piedalījās vairāku Lietuvas pilsētu, Igaunijas, Latvijas un Krievijas cīkstoņi. Balvu cīkstoņi izcīnīja pirmās vietas četrās svara kategorijās. Vieglākajā svara kategorijā - līdz 28 kg - 1.vieta ieguva Edvards Sarkis, svara kategorijā līdz 38 kg 1.vieta - Edvardam Kokorevičam, svara kategorijā līdz 41 kg - 1.vieta Krišjānim Kočānam. Olegs Dubrovs no turnīra pārveda divas medaļas - zelta medaļu savā vecuma grupā un bronzas godalgu vecākajā grupā starp 1997.-1998. gadā dzimušiem zēniem. Dmitrijs Golikovs izcīnīja 3.vietu svara kategorijā 47 kg. Šī turnīra uzvarētāji un godalgoto vietu ieguvēji uzaicināti startēt plašā starptautiskā turnīrā, kas aprīļa beigās notiks Lietuvā, Kauņā.

Zināmi uzvarētāji zemledus makšķerēšanā

Viļakas novada zemledus makšķernieki 26.martā Peipusa ezerā noskaidroja šī gada novada čempionāta uzvarētājus zemledus makšķerēšanā. Sacensībās ieradās 34 dalībnieki. Interesanti, ka lielākais loms bija 21 kg, bet mazākais - tikai 4 - 5 zivtiņas. Jau otro gadu par Viļakas novada čempionu atkārtoti kļuva Genādijs Komans no Egļuciema, atstājot 2.vietā Aivaru Mihailovu no Viļakas un 3.vietā - Aināru Čerbakovu no Medņevas. Uzvarētājs saņēma čempiona kausu un medaļu, bet otrās un trešās vietas ieguvēji - medaļas.

Šahisti sariko piemiņas turnīru

Balvu Sporta centrā 27.martā notika Viktora Ščetnikova piemiņas turnīrs šahā. Pirms turnīra šahisti apmeklēja bijušā pirmās sporta klases šahista atdusas vietu, nolika ziedus un godināja ar klusuma brīdi.

Turnīrā dalībnieki cīnījās ne pa jokam. No meitenēm labākā bija Rebeka Ločmele, 2.vietā ierindojās Tatjana Krima. Abas godalgoto vietu ieguvējas ir no Tilžas. Starp sievietēm uzvarēja Maldra Strupka, apsteidzot Terēzi Sprukuli. No jauniešiem 1.vietu izcīnīja Matīss Circenis, 2.vietā - Gatis Kuģenieks, 3.vietā - Jānis Pujats. Viriešiem sevi vajadzēja pierādīt līdz pat pēdējai kārtai. Ar astoņiem punktiem uzvaru izcīnīja Aldis Sprīngis, 2.vietā - Valērijs Višņakovs, 3.vietā - Jānis Čakāns. V.Ščetnikova mazdēli Jānis un Mārtiņš uzvarētājiem bija sarūpējuši medaļas, diplomus un grāmatas par šahu.

Sacensības tenisā

Žīguros notika sacensības galda tenisā, uz kurām ieradās arī Mežvidu pamatskolas pārstāvji. Labākos rezultātus savā vecuma grupā uzrādīja Amanda Orlovska un Gustavs Vanags - jaunākajā grupā, Selga Martinova un Emīls Elksnītis - vidējā grupā. Žīgurieši grib aprīlī uzaicināt kaimiņu novadu tenisistus samērot spēkus draudzības sacensībās.

Afiša

7. aprīlī plkst. 16.30 Balvu pamatskolas zālē Swedbankas Jaunatnes basketbola līgas II divīzijas spēle U14 Balvi - Līvāni. Plkst. 18.00 - U17 spēle Balvi -Rugāji.

8. aprīlī plkst. 10.00 Latgales reģiona "Oranžās bumbas" sacensības (1995.g.dz.) zēniem - Balvu pamatskola, meitenēm - Balvu Valsts ģimnāzijā.

14.aprīlī plkst. 10.00 Balvu novada skolu atklātā kausa izcīņa peldēšanā Balvu baseinā.

16.aprīlī plkst. 11.00 Rugāju Sporta namā Latvijas kausa 3. posms svarbumbu celšanā.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Volejbols

Starti Latvijas Jaunatnes čempionātā

Tradicionāli pavasara brīvdienas skolā iezīmējas ar intensīvu sacensību periodu sporta skolu audzēkņiem. Volebolisti nav izņēmums, un spēles, kas ilgušas vairākus mēnešus, iegājušas finiša taisnē, jo aprīlī un maijā palikuši tikai noslēguma posmi.

Sezonu uzsāka septiņas komandas, taču paši mazākie puiši pēc gadu mijas mainīja klubu pieredību un tagad pārstāv Viļakas novada BJSS. Sākums viņiem bija grūts, jo daudzi spēlētāji vēl ir gadu un pat divus jaunāki par konkurentiem, remontā atradās sporta zāle, taču tagad ir uzkrāta pieredze, un pēdējā posmā sacensībās tālajā Kuldīgā jau izcīnītas četras uzvaras un iegūta pārliecība finālposmam.

Vērtīgāka tomēr sacensību pieredze

Smagas cīņas aiz muguras meiteņu komandām trijās vecuma grupās. Iepriecina, ka spēlētājas sāk ticēt savām spējām un uzvaras iespējām, kaut vai pagaidām tikai atsevišķās spēlēs. Vērojot notikumus laukumos, redzam, ka kļudaina bija taktika vairākus gadus

trenēties savās mājās un tad sākt startēt valsts mēroga sacensībās. Konkurentes pa to laiku uzkrājušas sacensību pieredzi, un tas pat līdzīgā spēlē nosver kausus viņām par labu. Pēdējos gados pat lielajos volejbola centros sāk strādāt ar aizvien mazākiem bērniem, un, ja gribam turēties līdzi, citu iespēju laikam nav arī mums. Vecākās grupas zēnu komanda visu sezonu nespēja uz sacensībām savākties optimālajā sastāvā, un tas izrādījās liktenigi, jo, lai piedalītos mazajā finālā, pietrūka viena uzvarēta seta. Tā varētu būt laba viela pārdomām pašiem spēlētājiem, jo vairums puišu ir jau pilngadīgi, un ne vairs treneriem runāt par attieksmi, atbildību pret komandu.

Pretendē uz medalām

Vidējās grupas (1995.g.) zēni uzsāka spēles par 5.vietu un Jēkabpilī jau pieveica Jelgavas komandu, līdzīgā spēlē piekāpās saimniekiem un ar zināmu optimismu gaida tās pasās komandas aprīļa vidū Balvos uz otrā apļa spēlēm.

Patikamākos brīžus šogad mums visiem sagādā 1994. gadā dzimušo zēnu komanda Gunta Kūkoja vadībā, kas

rudenī atzīmējās ar 4.vietu Latvijas VF kausa izcīņā un arī tagad iekļuva medaļu pretendēntu skaitā. Nākamās nedēļas nogalē divās dienās izšķīrsies, kā pusē būs turpmākā veiksme. Jebkurā gadījumā šīs komandas veikumu jau varam uzskatīt par panākumu.

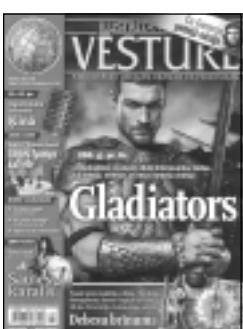
"Lāses" kausā godinās arī sporta skolas

Visa gada garumā sporta skolas un klubu, kas kultivē volejboli, sacensības par labākās titulu. Rezultāti par iepriekšējo gadu Balvu Sporta skolu atkal ierindoja 4.vietā, kas 28 konkurentu vidū ir patikams pārsteigums. Godināšanas pasākums parasti notiek "Lāses" kausa izcīņas laikā Rīgā. Šogad tas norisināsies 9.aprīli Skonto hallē, un pēc reģionālo sacensību rezultātiem bijušo Balvu rajonu meiteņu konkurencē pārstāvēs Balvu Valsts ģimnāzijas komandas, kas nedaudz negaidīti uzvarēja abās vecuma grupās, Viļakas Valsts ģimnāzijas zēni jaunākajā un Tilžas jaunieši vecākajā grupā. Vēlēsim veiksmi visiem, bet labvēligas izlozes gadījumā cerēsim uz labu rezultātu Tilžas puišu spēlēm.

I.Šnepers

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Pasaules Vēsture

Gladiatori skarbais liktenis. *Skeleti bez galvas, ar veserī sadragāti galvaskausi un kauli ar lauvas zobu pēdām.*

Latvieši Spānijas kara ellē. "Virs Spānijas skaidras debesis..." 1936. gada 18. jūlijā vēstīja kāda spāņu raidstacija. Tas bija signāls Spānijas republikas pretiniekam sākt nemierus visā valstī.

Sudraba kauss atgriežas mājās. Zviedru kolecionārs Latvijas Nacionālajam vēstures muzejam uzdāvina 1940. gada ātrslidošanas sacensību relikviju, kas atklāj interesantus faktus par tobrīd populārā sporta veida vēsturi.

Kovboji ar katliņiem galvās. 19. gadsimtā cepures sāka ražot masveidā, un tās kļuva par neatņemamu garderobes sastāvdaļu.

Dzires Versaļā, kari un miļākās. *Saules karalis Francijas karalis Luijs XIV rīkoja nedēļām ilgas dzires, priecājās ar galantām dāmām un uzbūvēja krāšņo Versaļa pili, kas padarīja Franciju par Eiropas kultūras centru.*

Forda sapņu pilsēta Amazones džungļos. Lai iegūtu lētu gumiju autoriepu ražošanai, fabrikants Henrijs Fords nopērk lielu zemes gabalu Brazīlijā un izveido pats savu pilsētu - Fordlandiju. Tai jākļūst par nevainojamu ASV miniversiju Amazones džungļos, kur darbs organizēts pēc labāko amerikāņu fabriku parauga, kur iedzīvotāji atturas no alkohola, bet brīvajā laikā dzied un dejo. Eksperiments izgāžas.

Izgudrojumu laikmets Ķīnā. *Papīra nauda, kompass, grāmatu iespiešana no salikuma dēļiem... Liela daļa Ķīnas lielo izgudrojumu radās Sunu dinastijas imperatoru valdīšanas laikā.*

Venēcijā izveido slepenpoliciju. *Daļa no Venēcijas dižciltīgajām dzimtām ir zaudējusi varu pār Venēcijas republiku. 1310. gadā viena no tām mēģināja izdarīt valsts apvērsumu. Taču šis mēģinājums izgāžas. Pēc apspiešanas pilsētvalstī izveido slepenpoliciju - vienu no pirmajām pasaulei.*

Ilustrētā Zinātne

Bīstama ekspedīcija darbīga vulkāna krāterī. *Āfrikas debesīs noraugās milzīga ciklopaacs. Tā pieder Niragongo vulkānam, un to veido 1200 grādu karsta, eksplozīva lava.*

Kosmonautikas sākums "krievu ruletes" stilā. *Kad Jurijs Gagarins 1961. gadā uzlido kosmosā, tā ir kulminācija vairāk nekā desmit gadu ilgušajā sacensībā starp Padomju Savienību un ASV. Cīņā nekas nav iepriekš izplānots, un tas spiež abas pusēs doties riskantās misijās.*

10 atjautīgi veidi, kā uzkrāt atjaunojamo enerģiju. *Saule, ūdens un vējš spēj nodrošināt visu mums nepieciešamo enerģiju. Taču rodas problēma, jo pieprasījums pēc enerģijas reti sakrīt ar piedāvājumu. Zinātnieki piedāvā dažādas metodes, kā enerģijas pārpalikumu noglabāt sājos, spararatos vai izkausēt metālā, lai to izmantotu pēc vajadzības.*

Piena Ceļa galaktika skaitļos. *Mēs dzīvojam Pienas Ceļa galaktikā, kas izveidojusies apmēram pirms 13,2 miljardiem gadu.*

Nākotnē karadarbība norisināsies internetā. *Nākotnes kari norisināsies internetā ar hakeru uzbrukumiem un kiberspiegošanu. Ķīnai jau ir desmit tūkstoši kiberspiegu, savukārt ASV izveidojušas nacionālu kiberstābu. Mēs atrodamies uz elektroniskās bruņošanās sacensības sliekšņā.*

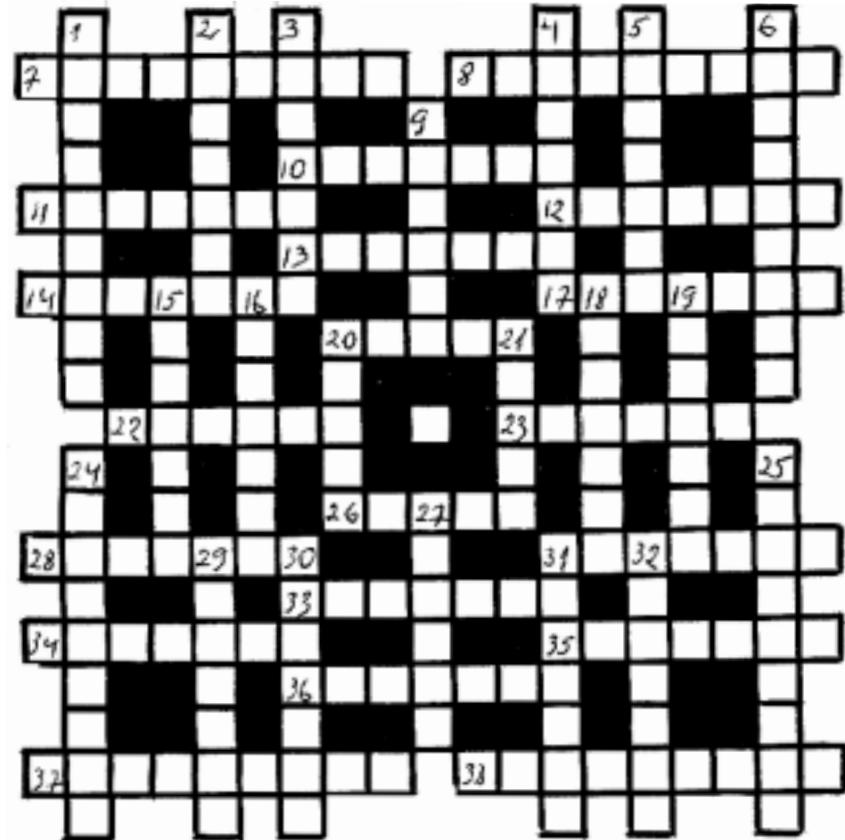
Neandertāliešu genoma nolasīšana sagādājusi pārsteigumu - visos mūsdienu cilvēkos ārpus Āfrikas atrodams kaut kas no neandertāliešiem. *To var izskaidrot tikai tādējādi, ka neandertālieši pārojušies ar mīsu seniņiem. Nākotnē pētnieki cer gūt galīgās atbildes uz jautājumiem, kā cilvēks kolonizēja zemeslodzi, cik daudz mums radniecīgu sugu bijis un kas ir mīsu vistuvākie radinieki.*

Tropos dzīvoja milzu pingvīns. *Režīgs rada elektronu virpuli. Gēnu terapija izārstē iedzimtu mazasinību. Oglīķedras stiebri iegūs vēja enerģiju. Vieta smadzenēs, kur domā par domāšanu.*

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 25.aprīlim.

Sastādījis A. Levgovds

Krustvārdu mīkla

aprīlī

Horizontāli: 1. Ar limi, krītu un ģipsi sajaukta masa dažādu izstrādājumu izgatavošanai. 8. Lidmašīna bez motora. 10. Dīvpusīgas pieturzīmes. 11. Zila augu krāsviela, ko ķīmijā lieto par indikatoru. 12. Kastrēts nobarošs gailis. 13. Putraimi no manioka bumbuļiem. 14. Paaugstinājums uz skatuves. 17. Organiskas vielas, kas ir augu un dzīvnieku taukos. 20. Divpadsmīt duču. 22. Kaut cik, kaut vai. 23. Vanniņa fotoplašu apstrādei. 26. Korāna nodalas. 28. Palielināts vairogdziedzeris. 31. Sikāks feodālis. 33. Asinsatriebība Korsikā. 34. Portatīvs rasējamais galdiņš ģeodēzijā. 35. Universāla rasējamā ierīce. 36. Smalki slēpts izsmiekls. 37. Svētceļnieks. 38. Galvenā (biskapa) baznīca.

Vertikāli: 1. Garšviela – ingvera sēklas. 2. Vārdnīca, kurā apkopoti visi kādas valodas vārdi. 3. Plāns, smalks

vārnu vai kokvilnas audums. 4. Suķes, skambas. 5. Pārskats, kopsavilkums (rakstu u.c.). 6. Nelabskanīga kopskaņa (mūzikā). 9. Spēļu nams. 15. Patmīlis. 16. Jūras foreles. 18. Ar velvi pārsegtas telpas daļa starp kolonnām. 19. Virsmas klājums no rupji apdarinātēm akmenēm. 20. Ķīmiski kaujas līdzekļi. 21. Šampanietis. 24. Zemes garozā visvairāk izplatīts ķīmisks elements. 25. Ik pa trim gadiem rīkots pasākums (mākslā u.c.). 27. Ķīmisks elements, radioaktīva vai inertā gāze, kas šķīst ūdenī. 29. Ēdiene reize. 30. Māsas vīrs. 31. Neaizņemts, brīvs (amats u.c.). 32. Līkvabole, kas aprof sava barību – dzīvnieku līķus.

Marta mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Korvetes. Kapituls. 2. Porto. 3. Klerki. Mainīt. 4. Naški. 5. Indīgi. Animus. 7. Kosmētika. 8. Ricins. Sporas. 9. Ciemats. 10. Ikars. Bulta. 11. Katetrs. 12. Bastrs. Espada. 13. Panoptiks. 15. Pazode. Indigo. 16. Inese. 17. Latols. Kronis. 18. Moris. 19. Statists. Stiklene.

Vertikāli: A. Krabis. Operas. B. Pīnijas. C. Rokāde. Dzilna. D. Dimants. F. Termisks. Spiedogs. 4. Spinets. Nanisms. I. Maestro. J. Drošs. Lepra. K. Traktēt. L. Komiksi. Indekss. N. Paipalas. Eskimosi. P. Noslāpt. R. Ultimo. Lieste. S. Balandi. T. Stress. Forele.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Aprīļa tēma "Daba ir bezkaisliga". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).

Pastaiga. Iesūtīja Marika Beča no Žiguriem.

Aktuāli

Sava vīra upuris

Policiju regulāri izsauc uz ģimenes konfliktiem, no kuriem daļa izvēršas par kriminālprocesiem. Nesen Latgales apgabaltiesa apelācijas instancē atklātā tiesas sēdē izskatīja FRANCISKA BROKĀNA krimināllietu apsūdzībā par vidēja smaguma un smagu miesas bojājumu nodarišanu savai sievai, kā rezultātā sievete nomira. Latgales apgabaltiesa atzina Francisku Brokānu par vainīgu sievas nāvē un atstāja negrozitu Balvu rajona tiesas piespriešto sodu - brīvības atņemšana uz desmit gadiem ar policijas kontroli – divi gadi. Latgales apgabaltiesas spriedumu desmit dienu laikā iespējams pārsūdzēt Augstākajā tiesā. Iespējams, notiesātais izmantos šo iespēju.

Latgales apgabaltiesā uz apsūdzēto sola sēdēja vīrietis pensijas gados, vecumā ap septiņdesmit. Mierigs, it kā tiesas zālē būtu nokļuvis kāda pārpratuma pēc. Atcerējos tikšanos ar Francisku Brokānu pirms vairākiem gadiem. Tad ticos ar viņu, lai paklausītos atmiņās par laiku, kad vīrietis bija kinomehāniķis un rādīja savas pilsetīnas iedzīvotājiem filmas... Toreiz gan vairāk par mīlestību, jo vardarbību uz ekrāna padomju laikos redzēja maz, par ko arī jaunās sveikā neizspruka.

Franciska sievu lāgā neatcerējós, jo sievete mūsu sarunas laikā klusi pagāja malā un apsēdās pie krāsns. Tāds vienkāršs, mazpilsētā dzīvojošs laulāto pāris. Taču pērn, februāra beigās, policija, kas ieradās notikuma vietā - Brokānu dzīvoklī, Franciska sievu atrada mirušu guļam uz grīdas. Aizdomās par vardarbīgu nāvi varas pārstāvji aizturēja viņas vīru. Policija uzsāka kriminālprocesu, kurā vīrieti apsūdzēja tišu miesas bojājumu nodarišanā, kas bija sievetes nāves iemesls un kam bijis spīdzināšanas raksturs.

Liecina par vardarbību

Latgales apgabaltiesas tiesnesis Jānis Dimpers tiesas sēdē vairākas stundas pārbaudīja krimināllietas materiālus, lasot gan liecinieku, gan amatpersonu sniegtās liecības, tostarp arī cietušās pierakstus dienasgrāmatā. Tie visi vairāk vai mazāk liecināja par Franciska Brokāna vīnu sievas nāvē, par gados paveca vīreša agresiju pret sievu slimīgas greizsirdības dēļ, it īpaši pēdējos kopdzīves gados. Precējušies viņi bija vairāk nekā 30 gadus.

Meita tēvu savās liecībās raksturoja kā atriebigu un nervozu cilvēku, kurš bieži lietoja alkoholiskos dzērienus. Māte pēc dabas bija nosvērta un mieriga. 2009.gada decembrī meitai piezvanīja radiniece un pastāstīja, ka māte ir sasista un atrodas slimnīcā. Apmeklējot māti, meita redzēja, ka viņai uz rokām, sejas un citām ķermējā daļām bija sasitumi. Māte meitai stāstīja, ka tēvs pārnācis mājās alkohola reibumā, paņēmis krājkasiti - māla cūciņu - un iesritis viņai pa galvu.

"Likis izskatījās tā, it kā nelaiķei būtu pāri braukusi smagā automašīna."

Krājkasite saplūsusī. Pēc tam tēvs paņēmis lielu stikla vāzi un iesritis viņai pa galvu, mamma zaudējusi sāmaņu. Pēc mātes izrakstīšanas no slimnīcas meita viņu apciemoja mājās, kur māte stāstīja, ka tēvs viņu vēl vairākas reizes sitis ar krāsns kruķi pa muguru. Viņa vairs nevarējusi staigāt, rāpojusi pa grīdu. Tēvs arī slēdzis ciet dzīvokļa durvis, lai viņa netiktu ārā. Māte, bēgot no tēva vardarbības pa logu, nokritusi un sasitusies. Tēva agresija pastiprinājās pēc gadijuma, kad viņu pašu sasita, - tā māte teikusi meitai. Savukārt meitai tēvs draudējis, ka "apcirtīs" kājas, ja viņa apciemos māti.

Kad meitas vīrs prasījis, kā šādi cilvēku var sasist, tēvs atteicis, ka kādam gadās uzkrust pašam uz viņa rokas. Slimnīcā māte bijusi noskaņota mājās pie vīra neatgriezties, taču pēc tam domas mainījusi. Par mātes nāvi meitai pazīnoja 2010.gada februāra beigās. Meita uzskata, ka māte mira mokpilnā nāvē.

Pie ģimenes ārstes Genovefa Brokāne griezusies 2009. gada decembra sākumā. Viņa sūdzējusies, ka vīrs viņu ļoti sasitis un viņa nevar iziet darbā. Seja sievetei bijusi zila, galva vienās asinīs, kur bijušas vismaz piecas sistas brūces. Kā iemeslu, kāpēc vīrs viņu sit, sievete minējusi, ka tas ir nepamatotas greizsirdības dēļ - vīrs pārmetot, ka viņai ir citi vīrieši. Ārste rosinājusi, lai viņa iet projām no vīra, lai viņa iet projām no vīra,

citādi viņš Genovefu nositīs. Uz to sievete atbildējusi: nu, ja nositīs, tad nositīs! Genovefa nogādāta slimnīcā. Vēlāk, apmeklējot Genovefu dzīvoklī, ārste uz viņas ķermēņa redzēja jaunus zilumus. Tajā reizē arī viņa ievērojusi, ka dzīvojamā istabā pie krāsns stāvējusi kāpostu stampājamā vāle - tas piesaistījis uzmanību, jo janvārī neviens kāpostus neskābē. Bet 2010.gada februāra nogalē kādā dienā viņai agrī no rīta piezvanīja Francisks Brokāns un teica, ka sieva nomirusi no alkohola lietošanas. Mirušās izskats liecinājis, ka nāve nav dabiska, un viņa par to pazīnoja policijai.

Franciska Brokāna vīnu pierāda arī nelaiķes pierakstu kladite, ko viņa, vēl dzīva būdama, atdeva kādai vīra radiniecei, - uzskata tiesa. Kladītē viņa apaksta, kā vīrs viņu sita ar māla krājkasiti un stikla vāzi. "Redzēju laimes izteiksmi viņa acīs," rakstīja sievete. Vīrs viņai arī licis ar krucifikusu rokās rāpot pa istabu sekša pozā, lai viņa parādītu, kā to dara ar citiem vīriešiem. Vīrs viņu sitīs un draudējis dedzināt dzimumorgānumus ar karstu dzelzi, un bailēs no tā viņa bija spiesta izlekt pa logu. Citiem lieciniekiem sievete izteikusies, ka tuvu radu viņai nav, kur palikt, un, ja viņa gribēs šķirties, tad vīrs viņu vienalga atradīs un sakropjtos.

No tiesu medicīnas eksperta atzinuma izriet, ka Genovefa Brokāne nebija slimību, kas veicinātu nāves iestāšanos. Nāve iestājusies no sejas, ķermēja, kaulu lūzumiem ar iekšējo orgānu bojājumiem, ko nevar iegūt, nokritot pa kāpņiem vai atsitoties pret galda vai skapišķi

stūri. Eksperts nelaiķei konstatējis ne mazāk kā 33 mēses bojājumus - sistas brūces, žokļa lūzumu, ribu lūzumus un dubultlūzumus, atslēgas kaula lūzumu, kas ir dzīvībai bīstami un veicināja nāves iestāšanos. Likis izskatījās tā, it kā nelaiķei pāri būtu braukusi smagā mašīna, - secinājis tiesu medicīnas eksperts.

Savu vainu neatzīst

Francisks Brokāns savu vainu notikušājā neatzīna arī otrajā tiesas instance. Viņš stāstīja, ka sieva nokritusi, kāpjot ar malkas klēpi pa kāpnēm, tad arī pārsitus galvu. Tas bijis laikā, kad viņa nokļuva slimnīcā. Vīrs pielāva, ka pēdējā mēneša laikā pirms sievas nāves pāris reizes iesritis viņai ar plaukstu pa plecu un dibenu, bet zilumi no tā diez vai varēja rasties. Visi miesas bojājumi sievai radušies no kritieniem. Sieva kritot atsitusies pret skapišķu stūri un sasitusies. Vēlāk viņai kļuvis slikti un sieva dzērusi sirds pilienus, kas izlijuši uz džemperu. Viņš nomainījis džemperi, bet sieva teikusi, ka ir grūti un viņš džemperi novilcis. Sieva atgūlusies uz grīdas, kur viņu nākamajā rītā arī atradis mirušu, jo pats aizmidzis un nogulējis līdz rītam. Par celtajām apsūdzībām Franciskam Brokānam nebija vairāk ko teikt. Par sievas attieksmi pret viņu gan. Piemēram, sieva ar nolūku esot sametusi kapā, kas izrakts kādam aizgājējam, Franciska fotogrāfijas, lai viņam dzīvē neveiktos.

Drūma statistika

Balvu policijas iecirknis regulāri reģistrē izsaukumus uz ģimenes konfliktiem, no kuriem daļa izvēršas par kriminālprocesiem. Pērn par vardarbību ģimenē uzsākti 17 kriminālprocesi, šogad - divi. Pērn reģistrēti 55 ģimenes konflikti, kuros nav kriminālpārkuma, bet šogad - 20. Tie ir gan konflikti starp laulātajiem, gan vecākiem un jau pieaugušiem bērniem. Balvu iecirkņa Kārtības policijas nodajas priekšniece Rita Kravale uzskata, ka tas ir daudz. Viņa stāsta, ka ģimenes konfliktu skaits palielinās un tie prasa neatliekamu risinājumu. Ja sieva zvana, ka vīrs ir piedzēris un agresīvs, draud ar vardarbību, policija izbrauc nekavējoties. Vēl jo vairāk, ja ģimēnē ir bērni. Ja sieva raksta iesniegumu, vīru uz laiku izolē no ģimenes, par notikušo informē attiecīgus dienestus - Sociālo dienestu, Bāriņtiesu. Konfliktu iesmesls visbiežāk ir alkohols, depresija, strīdi par iztikas līdzekļiem. Ģimenes konfliktus visbiežāk reģistrēti 40-50-gadnieku ģimēnēs.

Latvijā no vīru rokas katru gadu iet bojā sievietes. Viņas nav nejauši uz ielas vai kur citur sastapta varmākas, bet gan savu vīru upuri. Lai gan eksperti vienā laidā klāsta teorijas un pamācības: "Ja vīrs pret jums izturas vardarbīgi, steidziet ātrāk šķirt savu laulību!", dzīvē tā nenotiek. Teikt vienmēr viegli, bet izdarīt? To apliecinā arī Brokānu ģimenes traģēdija. Laikam taču sievetei nebija tik vienkārši pēc vairāk nekā 30 nodzīvotiem gadiem aiziet no mājām, no ierastās vides. Ne visi to spēj. Lai gan jārēķinās, ka iznākums var būt arī šāds.

Informē policija

Notikumi, avārijas un noziedzīgi nodarījumi, kas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirknī reģistrēti laikā līdz 5.aprīlim.

Nozog mobilo telephonu

20. martā Viļakas novada Žīguros 1973.gadā dzimis vīrietis konstatēja, ka viņam nozagts mobilais telefons Nokia 620. Zaudējums - 20 lati. Uzsākts kriminālprocess, aizdomās turēta persona noskaidrota, notiek izmeklēšana.

Nozog katlus

27. martā Viļakas novada Garstēdelē 1956.gadā dzimušam vīrietim piederošajai mājai uzlauzta durvis, no mājas nozagti alumīnija katli. Materiālais zaudējums - 27 lati. Par zādzību uz aizdomu pamata aizturēts kāds vietējais iedzīvotājs. Izmeklēšana par zādzību uzsāktā kriminālprocesā turpinās.

Nozog mantas

Policija saņēmusi iesniegumu par to, ka Viļakas novada Susāju pagastā laikā no 27. līdz 31. martam 1953.gadā dzimušai sievetei no viņai piederošās neapdzīvotās mājas, uzlauzot atslēgu, zagļi iekļuvuši mājā un nozagusi mantas. Materiālo zaudējumu noskaidro. Par zādzību uzsākts kriminālprocess.

Atradās reibumā

Sabiedriskā vietā reibumā atradās: 29. martā Viļakā, Baznīcas ielā, 1951.gadā dzimis vīrietis; 29.martā Baltinavā, Kārsavas ielā, 1965.gadā dzimis vīrietis; 31.martā Tilžā 1977.gadā dzimis vīrietis, 1963. gadā dzimis vīrietis, 1969.gadā dzimis vīrietis; 3.aprīlī Balvos, Baznīcas ielā, 1991.gadā dzimis vīrietis; 3.aprīlī Žīguros 1985.gadā dzimis vīrietis; 3.aprīlī Balvos, Stacijas ielā, 1963.gadā dzimis vīrietis. Minētajām personām sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

I. Pužule, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdzētāja

Re, kā!

Bolupē redzamas varavīksnes

Vakar vairāki satraukti lasītāji informēja, ka pie Bolupes tilta Balvos ūdenī skaidri saskatāms naftas produktu piesārņojums, kas līdzinās daudzkrāsainām varavīksnēm. Atbildīgās amatpersonas paskaidroja, ka par notiekošo ir informētas. "Pagaidām piesārņojums nav tik liels, lai apdraudētu apkārtējo vidi. Situāciju regulāri pārbaudām," paskaidroja VUGD Latgales brigādes Balvu daļas komandieris Guntis Magone.

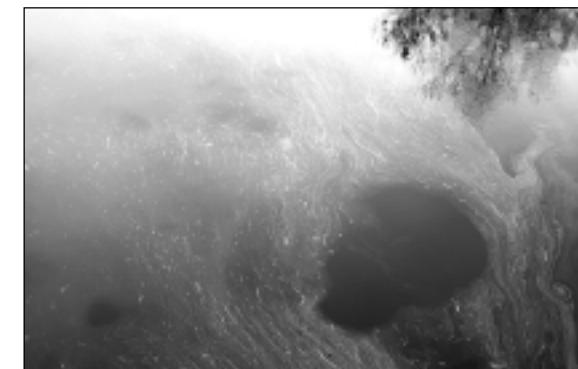

Foto - E. Gabrano

Foto no tilta. Piesārņojums labi saskatāms no Bolupes tilta. Jāpiebilst, ka turpat vakar pusaudži makšķerēja zivis.

Īsumā

Atrod nozagto ekskavatoru

Policija atradusi Balvu novada Bērzkalnes pagastā nozagto ekskavatoru. Diemžēl ekskavators atrasts jau sagriezts metāllūžpos. Ekskavatora pārpalikums - motors - atrasts Aizkraukles novada Aizkraukles pagastā. Sīkāku informāciju policija pagaidām nesniedz. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Informē ugunsdzēsēji

Aizdegas garāža

Naktī no 4.uz 5.aprīli Balvos, Vidzems ielā, aizdegās garāža. Aizdegšanās iemesls – elektrības issavienojums. Aizdegšanos nodzēsa.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Sludinājums

Z/S "Kotiņi" pārdod pārtikas rapšu eļļu, lopbarības miltus. Iespējama piegāde. Tālr. 26422231, 64546265.

Lēti pārdod elektroniskos svarus un tirdzniecības teltis. Piegāde. Tālr. 29463065, 22414442.

Pārdod Audi A-4, lietotu saldētavu "Beko", televizoru "LG". Tālr. 26475720.

Pārdod 1/2 māju Balvos, Stacijas 20; lietotu sadzives tehniku. Tālr. 26668787.

Pārdod malku ar piegādi. Tālr. 29438817.

Pārdod (maina) 'Burgundieti' pret auntrusi. Tālr. 26626889.

Pārdod Audi-80, 1,8i, 1989.g., Ls 750; VW Passat, 1,8i, 1996.g., Ls 1550; MB-E250D, 1993.g., jauna TA, 2400 EUR; Ford Galaxy, 1,9 TDI, 2003.g., 5500 EUR; VW Passat, 1,6 D, 1986.g., Ls 450; MB-230, 2,3, 1991.g., Ls 550; Opel Corsa, 1,7 TD, 2003.g., Ls 1900. Tālr. 26565451.

Pārdod Passat, 1995.g., dizelis. Tālr. 26269805.

Pārdod labu meiteņu velosipēdu. Tālr. 28686650.

Steidzami pārdod dzīvokli Viksnā. Tālr. 25629885.

Pārdod telefonu AKUMULATORUS, tīrgus 2. stāvā.

Pārdod medu Balvos. Tālr. 64522948.

Pārdod koka virpu (paštaisita). Tālr. 25910030.

Pārdod sivēnus. Tālr. 28604848.

Pārdod Transporter, benzīns-gāze. Tālr. 26633850.

Pārdod privatizētu mazdārziņu Steķentavā. Tālr. 28718223.

Pārdod 2-istabu dzīvokli 5.stāvā. Tālr. 29193631.

Pārdod 3-istabu dzīvokli Ezera 18. Tālr. 29105307.

Pārdod Mazda 323, 1994.g. Tālr. 26513776.

Pārdod māju Balvos. Tālr. 22169572.

Pārdod 1-istabas dzīvokli centrā. Tālr. 27855257.

Pārdod Ford-Galaxy, minivens. Tālr. 28323112.

Pārdod elektrovelosipēdu, Ls 150. Tālr. 64522357.

Pārdod cūkgaļu. Tālr. 29174708.

Pārdod zaru slotas. Tālr. 26205207.

Superpuika – arī briežciemietis Emīls

29. martā Rīgas Cirkā norisinājās konkursa "Superpuika 2011" fināls, kurā par Superpuikas gada titulu sacentās 10 zēni no visas Latvijas. Viņu vidū bija arī vienīgais pārstāvis no Latgales - Balvu novada Briežuciema pamatskolas 6.klases audzēknis Emīls Koniševs.

Emīla bijusī klases audzinātāja Vija Jermacāne stāsta, ka par konkursu uzzināja pagājušā gada rudenī: "Dabūjām konkursa nolikumu un kopā ar bērniem un viņu vecākiem izdomājām, ka no 6. klases par Superpuikas gada titulu varētu sacensties trīs zēni. Jau pēc kāda laika, vecāku un klasesbiedru atbalstīti, uz Superpuikas 1.kārtu devās Edgars, Reinis un Emīls." Taču visas konkursa kārtas no šiem trīs puišiem izgāja vienīgi Emīls. Viņš pārliecināsi demonstrēja savas prasmes it visur – cīņījās, ērģeļas, viduslaiku tērpos, uzmeistarojā putnu barotavu un izgatavoja rokassprādzi, tika galā arī ar cītiem teorētiskiem, sporta, erudīcijas un amatniecības uzdevumiem. Kā balvu par veiksmīgo dalību konkursa pirmajās divās kārtās Emīls un vēl deviņi puiši no visas Latvijas saņēma uzaicinājumu piedalīties finālā, kas notika Rīgas Cirkā.

Ar paveikto apmierināts

Pasākums tiešām bija interesants un aizraujošs, - apliecinā konkursa finālisti. "Es gan nezinu, kuru vietu galarezultātā ieiguvu, bet, šķiet, ka biju pa vidu," saka Emīls. Puisis atzīst, ka konkursa finālā lielu lomu nospēlēja milzīgais satraukums, jo visi pārbaudījumi bija jāizpilda noteiktā laikā. "Šķiet, visvairāk satraucos pirmajā uzdevumā, kur koka dēlišiem bija jānoēvelē malas, jāiegrīž skrūves un jāuzmeistaro koka krēslīš. Šķita, ka laiks skrien ātrāk, nekā es strādāju, tāpēc bija bail nepaspēt," atminas konkursa finālisti. Vēl Emīlam un pārējiem konkursantiem no māla bija jāizveido trīs proporcionāla lieluma figūras – lode, piramīda un kubs, jāpielādās Elmāra Taņņa pavārmāklas pārbaudījumā un jāpierāda fiziskā sagatavotība ļoti sarežģītā uzdevumā. Tagad, kad konkurss aiz muguras, Emīls vaļsirdīgi atzīst, ka grūtākais bija kūkas garnēšana, kaut gan mājās pats bieži cep pankūkas. "Pirma reizi kaut ko tādu darīju, tāpēc bija sarežģīti. Pirms konkursa ar mammu un skolotāju pārķirstījām dažādus žurnālus, apskatījām idejas un garnēšanas veidus, taču sacensībās steigā visu aizmirsu. Neskatoties uz grūtībām, ar uzdevumu tiku galā un tortei devu nosaukumu "Riekstu kūka", jo superpuikas ir cieti kā rieksti," stāsta puisis.

Emīls atzīst, ka ar dalību konkursā ir apmierināts, jo pirmajai reizei rezultāts ir vairāk nekā labs. "Iekļuvu labāko desmitniekā, un tas jau ir sasniegums. To pašu apgalvo arī mani vecāki, kuri mudina mani pameklēt vēl kādu konkursu, kurā pieteikties. Iespējams, tas varētu būt saistīts ar sportu," prāto puisis.

Atbalstīja visi

Par paveikto gandarīts ne tikai pats Emīls, viņa ģimene, skolasbiedri un viiss Briežuciema pamatskolas kolektīvs. Lielis atspāris konkursā bija arī Emīla skolas un klasesbiedri, kas ar skaistiem plakātiem un uzmundrinošiem saucieniem ierādās puisi atbalstīt klātienē. Emīls atminas, ka viņa darba vieta konkursā bija iekārtota tieši preti vietai, kur sēdēja klase: "Brīžiem dzirdēju, kā klasesbiedri sauc: "Emīl, ātrāk, laiks iet." Viņi atbalstīja un

Foto - no personīgā arhīva

Pie sasniegta neapstāsies. Emīls ar noželu atzīst, ka nākamgad Superpuiku konkursā piedalīties neverās, jo to neatļauj viņa vecums. Taču viņš ir apņēmības pilns izmēģināt spēkus un pierādīt savu varēšanu kādā citā interesantā konkursā.

uzmundrināja, cik vien varēja." Atbalstītāju un līdzjutēju vidū, protams, bija arī skolotāja Vija un klases audzinātāja Anita. Vērojot konkursa gaitu un pārējos finālistus, viņas pamanija, ka daudzos uzdevumos Emīlam ļoti noderēja mājās gūtās prasmes. "Piemēram, pirmajā uzdevumā līdz skrūvju skrūvēšanai tika vien 3 vai 4 no visiem desmit finālistiem. Arī Elmāra Taņņa pārbaudījumā ievēroju, ka Emīls vienīgais sāka garnēt kūku no sānu malām, nevis augšu, kā citi dalībnieki. Tas liecina par to, ka viņam ir zināšanas arī šajā jomā. Turklat Emīls vienīgais no Taņņas saņēma uzslavu par to, ka savā garnējumā izmantoja arī piparmētru lapas."

Skolotāja Vija uzskata, ka šāds konkurss bērniem ir stimuli pašiem meklēt iespējas, piedalīties un apliecināt savu varēšanu arī ārpus skolas. Un Emīls to lieliski pierādīja.

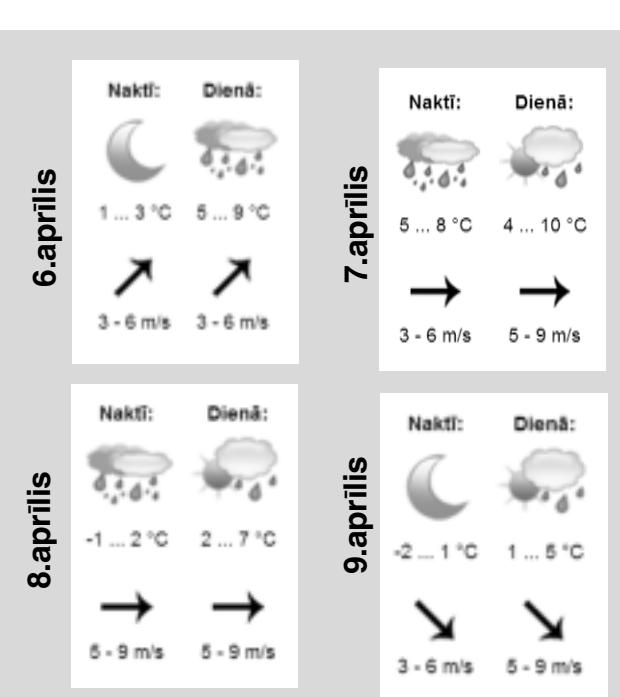
S.Karavočika

Vaduguns jautā: kur Tu kā klients

◆ Esi gaidīts un saprasts _____

◆ Esi vīlies un neapmierināts _____
(iestāde, uzņēmums, veikals, frizētava...)

Gaidām jūsu vēstules.

Pērk

Z.S "Strautini"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 64546765, 29411033.

Iepērk kaušanai
visu veidu
mājlopus.
Tālr. 29320237, 64546681

SIA "AIBI"
pērk zirgus, liellopus,
jaunlopus, aitas, zirgus,
cūkas. Labas cenas! Samaksa
tūlītēja. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk
liellopus, jaunlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Z/s "Strautini" pērk meža
ipašumus, cirsmas.
Samaksa tūlītēja. Tālr. 29113399.

SIA "Senlejas" pērk jaunlopus,
liellopus. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65033720, 65033730,
220272252, 26517026, 26604491.

Pērk liellopus, telites, bulļus,
grūsnas melnraibas teles.
Tālr. 26834614.

SIA "RENEM P" iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, cūkas, zirgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65323848, 65329997,
29485520, 29996309, 29183601.

Pērk zemi, mežus, kailcirtes,
retināšanas cirsmas, papīrmalku
pie ceļa. Tālr. 29100239.

SIA "Latvian Meat" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas.
Samaksa tūlītēja. Tālr. 29464321.

Pērk visu veidu meža ipašumus.
Tālr. 26538424.

Pērk meža ipašumus, cirsmas,
lauksaimniecības zemi. Samaksa
tūlītēja. Tālr. 27808014.

Pērk piena teliņu.
Tālr. 26171939.

Pērk mežus ipašumā visā Latvijā.
Tālr. 28818011.

Pērk piena dzesētāju.
Tālr. 29416984.

Pērk mopēdu "Delta".
Tālr. 20339904.

Pērk malku krautuvē.
Tālr. 26758414.

Pērk pamata blokus.
Tālr. 29116321.

Pērk kažokzvēru ādas (vēlam
sālītas). Tālr. 29356292.

Pērk "Delta" rezerves daļas.
Tālr. 28700211.

Pērk bērnu ratiņus. Tālr. 28389623.

Pērk Opel Astra Caravan.
Tālr. 27852723.

Sludinājumi

www.lombardsmoda.lv

LOMBARDS MODA
www.lombardsmoda.lv

IZSNIEDZAM AIZDEVUMUS
PRET KUSTAMA UN
NEKUSTAMA IŠAŠUMA KĪLU

BALVOS
BIRŽPILS IELĀ 34-1
65421654; 20292829
ALŪKSNĒ
PILS IELĀ 21
64321153; 20292846
GULBENĒ
ĀBEĻU IELĀ 5-3
64473052; 20292844

Atklāj pavasari veikalā

"Vigo"

JAUNA KOLEKCIJA!

Mētelis, pusmētelis, tunikas,
kleitas, somas, džinsi, legingi,
sporta apavī, kurpes, zābacīni.
Ienāc!
Balvos, Partizānu 6.

Autoskola "Barons R" organizē
autoapmācības kursus A; B; BE
kategorijām.* Kursu maksā
iespējama pa daļām. * Skolas
eksāmeni bez maksas. * Brīva
instruktora izvēle. Pieteikšanās
8.aprīli plkst. 17.00 Brīvības 55
(blakus "Supernetto").
Tālr. 29336212, A.Raciborskis.

SIA "BKL"
 piedāvā jaunas un atjaunotas
RIEПAS
Plašs sortiments.
LABAS CENAS!
R13 - Ls 18; R14 - Ls 24;
R15 - Ls 29; R16 - Ls 32.
RIEПU SERVISS.
Balvos, Brīvības 2b.
Tālr. 29113934.

VESELĪBAS CENTRS 4
Š.g. 14.aprīlī,
Dr. Ints Ūdris
SIA "Veselības centrs 4", BALTIJAS
VĒNU KLĪNIKAS vadošais speciālists,
asīnsvadu ķirurgs, flebologs
Pieņems IU "Līgas Kozlovska
gimenes ārsta praksē",
Bērzpils 14, Balvos
Konsultācija + kāju vēnu
sonogrāfija – Ls 25.
Pieraksts pa tālruni: 67847102.
www.vc4.lv www.edk.lv

**SIA "Gulbenes
autoapmācības centrs"**
14. aprīlī Balvos,
Brīvības ielā 62 (pretē
autoostai, jauna mācību klase)
pulksten 17 uzņems
A; B; BC, kategoriju
autovadītāju kursos.
Pasniedzējs AIVARS TOPFERS,
instruktors VILNIS (auto BMW,
Gulbene), JĀNIS APŠS (Balvi).
Pazemināta mācību maksā.
Tālr. uzzīnām: 29267227,
mājas lapa: http://aac.nix.lv.

ĒKU SILTINĀШANA
ar putām sienas gaisa spraugā.
Mob. tālr. 22328581
www.siltsnams.lv

Treilera pakalpojumi.
Tālr. 29113399.

SIA "INTERIUS" kvalitatīvi PVC logi
un durvis, metāla ādurvis, koka
ādurvis un iekšdurvis.
Piegāde, uzstādišana, aļu apdare.
BEZMAKSAS UZMĒRĪŠANA!
TĀLRUNIS 26461460.

Apsardzes kursi.
Tālr. 29107155.

**OSTEOPOROZES
DIAGNOSTIKA**
Dr. I.Legzdīnas konsultācijas
14.aprīlī plkst. 15.00 "Leva-
SIL" aptiekā, Bērzpils 7,
Balvos.
Pieteikšanās pa tālr. 29386664.

Pateicības
zivs

Gunārs Sviklis sirsnīgi pateicas
dakterim A.Baranovskim un viņa
komandai par rūpīgu ārstēšanu.

**Ikvienam ir iespēja īsi un
konkrēti pateikt paldies
kādam labvēlim, sponsoram,
atbalstītājam, palīgam. Dārgi
tas nemaksās- tikai 2 latus
par 25 vārdiem.
Jo šī ir "Pateicības
dubultzivs".**

Apsveikumi

Un kas par to, ka gadu vesels klēpis

Kā plavu ziedi laika vāzēs mirdz...

Gan sūrumu, gan prieku katrs gads ir slēpis,
Bet viss ir bijis vajadzīgs priekš sirds...

Lai sajustu, cik dzīve skaista,

Kur tā kā bite vari būt,

To sudrabu, no mirkļu kārēm vācot,

Kas neapsūb un vējos nepazūd.

Miļi sveicam **Mariju Mežali** skaistajā 80 gadu jubilejā! Vēlam stipru
veselību, dzīvesprieku un Dieva svētību turpmākajiem gadiem.

Bēri, mazbēri

Ar klusu noskaņu nāk Tavi gadi,
To darba soļu raksts nav pārskatāms.
Tev rokas nenogurst savas veltes dāvāt,
Un miļi vārdi kā saules stari plūst.

Sirsniģi sveicu **Alediju Lāci** jubilejā! Lai katrā
dzīves diena ir veselības un veiksmes pilna.

Marija

Visskaistākās rozes **Irenai** šūpuļsvētkos! Zelma

Vizbulītes **Zinai Laminskai** vārdiņsvētkos! Inta

Sveicieni **Viktoram Dmitrijevam** jubilejā! Astrīda

Antona Čukulam 80 rozes jubilejā! Slucki

Maijin, sveicam šūpuļsvētkos! Valija, Nata

45 rozes **Normundam Supem!** Kolēgi

Rozes **Inetai Sejānei** šūpuļsvētkos! Mamma

Tulpes **Zinai Janišai** vārdiņsvētkos! Jāzeps

3 milas bučas **zakēnam** svētkos! Knipiņa

Lapsiņ, milas bučas šūpuļsvētkos! Vilciņš

Dažādi

Izzāģē krūmus grāvmalās un
celmalās. Novāc zarus.
Tālr. 29199067.

Nutricologs - dietologs pieņem
Balvos. Tālr. 28456547.

Dziednieks Juris pieņem Balvos.
Tālr. 26371637.

Kvalitatīvas pirtsrkāsnis.
Tālr. 26493318.

Veic jumtu montāžas darbus.
Tālr. 28243938.

Vēlas īrēt māju Balvos.
Tālr. 26520322.

Cep kūkas, cepumus, pirāgus.
Tālr. 26840337.

Profesionāls bārmenis meklē darbu.
Tālr. 25457356.

Katrū sestdienu Balvu tirgū sēklas
kartupeļi, āboli.

Veļas mazgāšana, ķimiskā tīrišana
Partizānu 14.

Tirdzniecība (roku darbs). Balvos,
Partizānu 14.

Izgatavo koka durvis, kāpnes.
Tālr. 27582498.

Dzīvniekus mīlošiem cilvēkiem
dāvinu bezšķirnes, maza auguma,
brūnas krāsas divas sunu
meitenes. Tālr. 29174708.

Pazuduši suni Briežuciema pagastā.
Tālr. 22005173.

Skvērā atrasts atslēgu saīšķis ar
zili piekariņu. Interesēties redakcijā.

Atrasta Edgara Barkāna dokumentu
mape. Interesēties redakcijā.

Lauku un Ceļinieku ielu rajonā
pieklīdis liela auguma suns (līdzīgs
vilkam, jauns).

Pateicība

Vissirsnīgākais paldies Viļakas luterānu draudzei, mācītājam
M.Vaickovskim par aizlūgumu un izvadišanu, kaimiņiem,
bijušajiem kolēģiem, radiem, draugiem, kapelai "Ilgas", klubīnam
"Omites", VSAC darbiniekiem un iemītniekiem, Annas un Irēnas
ģimenēm, "Ritums" kolektīvam, bēru mielasta gatavotājām, visiem, kuri bija
kopā ar mums, mūžībā aizvadot mīļo **Donatu Sprudzānu**.

ILGAS BUKOVSKAS ĢIMENE

Sēru vēsts

2011.gada 4.aprīlī
mūžibā aizgājis
ārsts neurologs
ANDREJS OSIS
(19.10.1948. - 04.04.2011.)

Izvadišana
2011.gada 9.aprīli plkst. 14.00
Ziepniekkalna kapos Rīgā.
GIMENE

Skumjās paziņoju,
ka negaiditi mūžibā aizgājis
IGORS LAVRENTJEVS
(07.07.1964. - 30.03.2011.)

Izvadišana
2011.gada 9.aprīli plkst. 12.00
Balvu pareizticīgo kapos.
MĀMUĻA

Līdzjūtības

Mūsu laiks ir tik iss-
Mūža vēji šalc apkārt un pāri,
Kas lai zina to brīdi,
Kad atskanēs likteņa balss.
Lai klusa un patiesa līdzjūtība palīdz
pārvārēt sāpju smagumu daktera
ANDREJA OSĀ tuviniekim, viņu
mūžibas celā pavadot.

Balvu slimnīcas Intensīvās terapijas
nodaļas kolektīvs

Kad aiziet cilvēks pašā spēku
briedā,
Kad katra šūna alkst vēl sauli
sveikt.

Vaid zeme, atbalss saplūst ziedā
Kā dzērvju sauciens kvēls, bet
nepabeigts.

Lai klusa un patiesa līdzjūtība palīdz
pārvārēt sāpju smagumu
tuviniekim, kad uz mūžigu
nesatikšanos jāatvadās no
ANDREJA OSĀ.

Kirurgijas nodaļas kolektīvs

Tāds mūzs, kas citiem bijis veltīts,
Nekad bez pēdām nevar gaist.

Skumju brīdi esam kopā ar mūsu
bijušo kolēgi Maiju Osi un
tuviniekim, vīru, tēti, vectētiņu
ANDREJU OSI mūžibā aizvadot.

Anna, Daina, Juris

Lūgsmi tavai dvēselitei
Debess ceļos mieru gūt,
Lai ar tevi zvaigznes starā
Varam domās kopā būt.
Kad pa mūžibas taku aiziet dakteris
ANDREJS OSIS, izsaku līdzjūtību
tuviniekim.

Aija Grīniņa

Vaduguns

Indeks
3004

IZNĀK TREŠDIENĀS, SESTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr:
LV 43203002982

Gribēju tālajos laukos vēl iet,
Klausīties dziesmā, ko ziedonis
dzied,
Zilajos viljpos uz jūras vēl būt,
Sirds lai tur brīvibas sveicienu jūt.
Satumsa naktis...

(A.Saulietis)

Brīdi, kad klusuma putns nolaidies
uz **ANDREJA OSĀ** pleca, sērojam
kopā ar viņa **tuviniekiem**.
M.Silaunieces, T.Slukinas, R.Viķeles
ģimenes ārstu prakses, Ludmila,
I.Līcīte, J.Timofejevs

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt.
Un tavu smaidu - vienkāršo un silto
Mums vajadzēs tik sirdi saglabāt.
Skumju brīdi dalām bēdu smagumu
ar **ANDREJA OSĀ radiniekiem un
piederīgajiem**, kad pēkšņi jāsaka
pēdējās ar dievas viņam.
MK "Vientuljie vilki"

Cilvēki brien
Šai darba jūrā, kas ir tik liela,
Cik tālu katram skati sniedzas.
Vienam kaijas ap zili kalnu
Bez stājas rīnko kliedzot,
Cits it kā spēlējoties ar plaukstām
Grib to izsmelt sausū,
Bet kļūst aukstas
Rokas - pietrūkst mūža...

(A.Strauss)

Mūsu patiesa līdzjūtība **tuviniekim**,
kolēgi **ANDREJU OSI** pavadot
mūžibas celā.
Balvu poliklinikas kolektīvs

Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne
Debesu plašumos mit.
Ne zināt mums stundu, ne brīdi,
Kad dziestošā lejup tā krit.
Visdzīlākā līdzjūtība **sievai Maijai un
tuviniekim**, pavadot **ANDREJU OSI**
baltajā mūžibas celā.
Sandra K., Anita V., Anita B., Marita P.

Ir nolūzis dzīvibas koks,
Par velti liktenim taujāt,
Ir jāiededz cerību svece
Un jālūdz, lai atkal jums saujās
Dievs ieliku spēku dzīvei
Par sāpēm, kas pacelties liek.
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
palīdz pārvārēt negaidito sāpju
smagumu daktera **ANDREJA OSĀ
piederīgajiem**, pavadot viņu
mūžibā.
Terapijas nodaļas kolektīvs

Kur vārdus rast, kas būtu
mierinājums,
Kad tētis zemes klēpi dusēt steidz,
Kad negaidot ir pārrauts mūža
gājums
Un ar dievas tik daudz kam jāpateic.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Madara un tuviniekim, TĒTI
mūžibā pavadot.
Baiba, Ginta, Liga, Rūta

Jau pavasarīs nāk pa saules
vārtiem,
Tik sirds jums sāpju lāsēm pielījusi.
Mīļ cilvēks aizgājis uz klusēšanas
pusi,
Vien paliek atmiņas ar pateicības
vārdiem.
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **sievai
Maijai, meitām, pārējiem
tuviniekim, ANDREJU OSI**
mūžibas celā pavadot.

Inta, Miervaldis

Līdzjūtības

Nejautājet man vairs neko.
Es nezinu, kāpēc tik pēkšņi
atstāju jūs.
Kāpēc aizlūza spāni, kāpēc
aizsmaka balss
Un man pietrūka spēka aiziet uz
mājām.
Izsakām patiesu līdzjūtību
tuviniekim, mūsu kolēgi ārstu
ANDREJU OSI mūžibā pavadot.
Balvu slimnīcas kolektīvs

Vējš pieklauvē ar tumsas spārnu,
Dziest gaisma- kļusums mūžu
sedz.
Izsakām līdzjūtību **tuviniekim**,
ANDREJU OSI mūžibas celā
pavadot.
Balvu novada dome

Darbs nosver katu mūsu mūža
dienu,
Darbs pārbauda - vai esi liels, vai
sīks,
Un dievišķīgs ir mirklis, kad caur
viņu redzi,
Ka esi ļaudīm bijis vajadzīgs.
(K.Apškrūma)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
sievai Maijai Osei un tuviniekim,
vīru, tēvu **ANDREJU OSI** mūžibas
celā pavadot.

Verpuļevas dārza kaimiņi: Kašu,
Vasīļevu, Morozovu ģimenes

Kā zibens spēriens tik asa ziņa,
Ne zvaigzne manīta bij' kritam,
Ne saule aiz mākoņiem rietam.
Vienīgi šī ziņa - nezēlīga, skumja,
negaidīti cieta.

Mūsu patiesa līdzjūtība un
mierinājuma vārdi **kolēgi Maijai
Osei, meitām un piederīgajiem**,
mīlo vīru, tēvu, vectēvu, ārstu
ANDREJU OSI guldot zemes klēpi.
Valda un Veniamins Buzijani,
Ruta Muraškina, Alevtina Rezgale,
Lauma un Ēriks Purviņi

Prāts negribu noticeit, sirds nesaprobt,
Kam pēkšņi apdzisusi tava diena.
Ka sirds, kas prata tik daudz dot,
Nu salto taku aiziet viena...

Kad pavasara plaukstošajos ziedos
krit asaras, bet sirdi zaudējums un
bēdas, esam kopā ar **dakteri Maiju
Osi, meitām, mazbērniem un
tuviniekim**, mīlo vīru, tēvu,
vectētiņu, ārstu **ANDREJU OSI**
mūžibā pavadot.

Vilakas veselības aprūpes centra
darbinieki

Palika nepateikti vārdi, ko gribēji
sacīt,
Stāvot pie liktena durvīm,
Kas negaidot atdarījās
Un sauka aiziet...

(E.Vēcīna)

Kad **ANDREJA OSĀ** dzives ceļš
aizvijies baltajā mūžibas kalnā,
mūsu klusa līdzjūtība lai stiprina viņa
mīlos **tuviniekus**. Esiet stipri!

Baltiņu, Sprukulē, Tarasovu, Loginu
ģimenes, Daina

Negaidiet mani vairs birztalu zeltā,
Dziestošos Saulstaros vakars kad
kvēl;
Negaidot sagruva sapņu pils celā,
Negaidiet mani, es nenākšu vairs.
(K.Krūza)

Skumju un sāpju brīdi mūsu kļusas
un patiesa līdzjūtību **sievai Maijai**,
meitām un mazbērniem, vīru, tēti,
vectēvu **ANDREJU OSI** mūžibas
celā pavadot.

Anita un Jānis Oplucāni

Bez tevis pavasaris ziedos plauks,
Nāks rudens vēls un ziema balta,
Pēc tevis sirds vēl saus un sausks,
Zelta atmiņu gredzenā kaltā.
Kad pavasara saules apspīdētu
taku mūžibā aiziet **ANDREJS OSIS**,
izsakām līdzjūtību **Maijai Osei un
viņas ģimenes**.

U.Štraubes, A.Krakupa, V.Pošeikas,
A.Zelča ģimenes

Kur vārdus rast, kas būtu
mierinājums,

Kad cilvēks zemes klēpi dusēt
steidz,

Kad negaidot ir pārrauts mūža
gājums,

Un ar dievas tik daudz kam jāpateic.

Izsakām patiesu līdzjūtību
tuviniekim, ANDREJU OSI smilšu
kalniņā pavadot.

Balvu MCVU mednieku kolektīvs

Uzpūš vējs un pārrauj sveces
mūžu,

Aust diena un pārrauj zvaigznes
mūžu,

Krit zvaigzne un pārrauj cilvēka
mūžu...

Šajā sāpju un skumju brīdi kļusi
mierinājuma vārdi un patiesa
līdzjūtību **ANDREJA OSĀ
tuviniekim**.

Bijušie Balvu rajona padomes kolēgi,
deputāti

Koks nezin, kad vētrā tas lūzis,
Ne cilvēka sirds, kad pukstēt tā
stās.

(O.Rikmanis)

Skumju un atvadu brīdi mūsu kļusas
un patiesa līdzjūtību **tuviniekim**,

Andreju Osi pēdējā gaitā pavadot.

Apvienības Tēvzeme un Brīvība/
LNNK Balvu nodaļa

Un tā mēs aizejam - tā: pēkšņi un
pavisam,

Bez ceļa atpakaļ, smiltis klājas pāri
visam,

Ne sasaukt, ne panākt vairs - balss
aizsmok, soļi stiegs,

Un sāpes dvēselē kā melni pelni
snieg.

Skumju un atvadu brīdi esam kopā
ar **ANDREJA OSĀ ģimenes**.

Uzņemšanas nodaļas kolektīvs

Daudz stundu kopā pavadījam,
Gan prieku mēs, gan bēdas pratām
kopā vīt,

Bet šodien mums no tevis
jāatvadās,

Bez tevis jauna diena sāksies rit.

Kad uz mūžigu nesatikšanos
jāatvadās no kolēja **ANDREJA
OSĀ**, mūsu klusa un patiesa
līdzjūtība viņa **tuviniekim**.

Bijušā Balvu rajona

ģimenes ārsti un
ārstu palīgi

Dusi saldi zemes klēpi,
Lai tev sapņu nepietrūkst,

Mīlas rokas ziedus noklās

Un tev vienmēr silti būs.

Mūsu patiesa līdzjūtība **Austrim un
viņa tuviniekim**, **VECTĒVAM**

mūžibā aizejot.

Balvu Amatniecības vidusskolas 9.a

klases skolēni un audzinātāja

Pierimst soļi, klusē domas,

Neskan miļā balss,

Tikai kļusa sāpe sirdi

Ilgi vēl pēc tevis sausks.

Kad gaisā jūtama pavasara elpa,

bet sirdi dzeļ asa sāpe, izsakām